

Az új „BERSON” gummisarok

különleges gummi-szült s be van bizo-minőség tartósabb

keverékből ké-nyitva, hogy es mint a bőr.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és pehelykönnyű.

Az új „BERSON” gummisarok megóvják cipőjének borsarkát az elferdüléstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyzármány-nak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonhangzásu elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipősző vagy cipőkereskedője által erősi-tesse cipőszőre és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

+Csak hölgyeket érdeklí!+

ELSŐ MAGYAR NŐI EGÉSZSÉGÜGYI ÉS TESTÁPOLÁSI CIKKEK SZAKÜZLETE.

KELETI I.

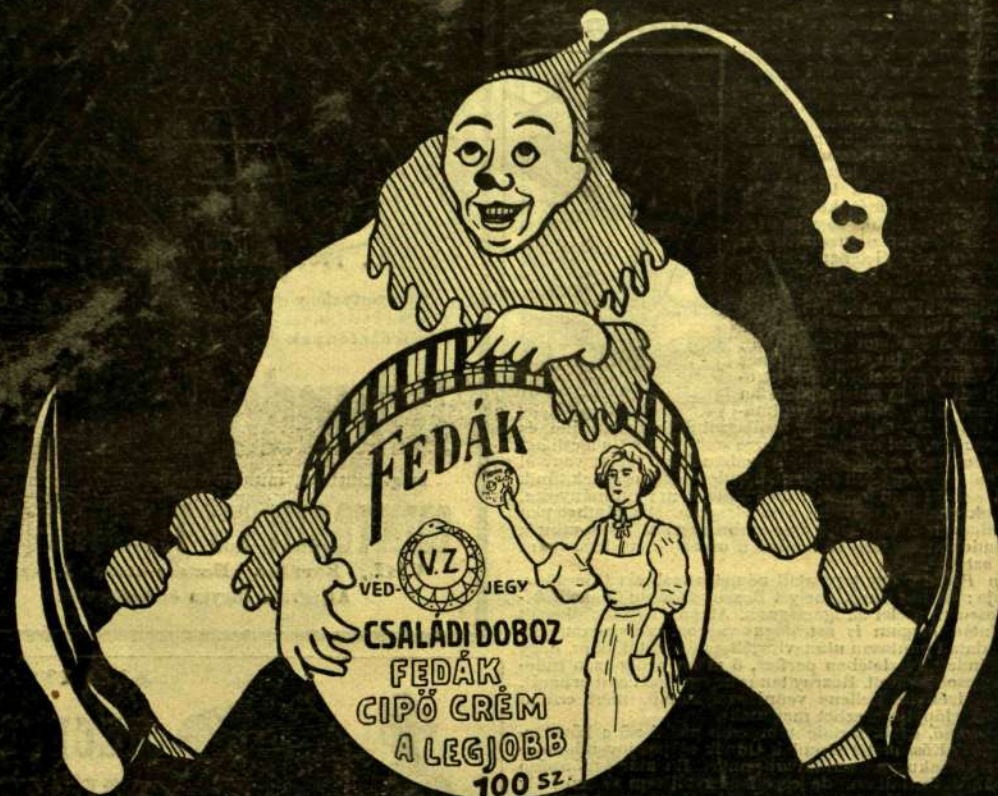
Bpest, IV., Korona-herceg-u. 14/16. sz. (Gr. Szapary-udvar.)

Az első saját gyártmányú és külföldi különlegessegél: Haszkók az összes al-
testi bántalmak ellen. Erőset párisi fű-
zők és melittartók építményük részére,
valamint kiegyenlítőfüzők, forró nővédek
számára. Cs. és kir. szab. dírvétők.
Egyenestartók. Hygienikus habíjktökl.
Gummihasnyák. A legkiválóbb francia
és amerikai női övező különlegessegél.
Uj! Auto Vaginal Spray. Uj! Irrigáto-
rok, bidék, valamint az összes betegápo-
lási cikkek. — Csak szakavatott női
kiszolgálás. — Morsékelt és polgári árak.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

forduljon minden ér-
deklődő, ki súlyt fek-
tet elsőrendű faj-
tisztá anyagra.
GYÜMÖLCSFASEMÉTEK
Nefényfák, díszcserejék, tüleveledek, ker-
tészvények, boggyógyümölcsűek stb.
SZŐLŐOLTVÁNYOK,
(L. sima Ára) európai és amerikai sima
gyökerező vesszők. Oltsó díszárjegyzék
kiváratra ingyen.

VÉGRE MEGTALÁLTAM! A HÖLGYEK IGAZ ÖRÖMÉT

EGY CSALÁDI DOBOZ FEDÁK CIPŐKRÉM CSAK 60 FILLÉR

A LEGNAGYOBB HÁZTARTÁSBAN IS EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ.

Tiszta aluminium, szép, egészséges és tartós

POLGÁRI KONYHAKÉSZLET

tiszta aluminiumból, 6 személyre, mely 25 darab praktikus
tárgyakból áll, minden háztartásban nélkülözhetetlen

Ára komplett 40 korona.

1 fazék 10 cm 1 lábas 12 cm 1 tojássütő 1 fedő 16 cm 1 kenyérszita
1 12 1 14 1 toleltessütő 1 18 1 mérő
1 14 1 16 1 tésztanyújtó 1 20 1 habverő
1 16 1 18 1 fűző 12 cm 1 pecsénysütő 1 citromnyomó
1 18 1 20 1 14 1 kókorszemsütő 4 sz. 1 teaszűrő

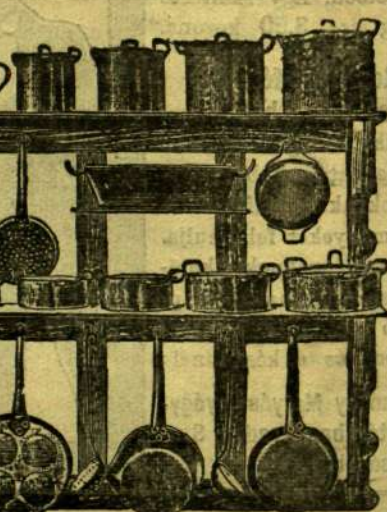
Hozzá állvány keményfából darabja 6 korona.

Nagy konyhakészlet, K 60
nehéz min. II. ábra szerint
Urasági konyhakészlet K 100
különösen nehéz min. III.

Tiszta aluminium
Fazék.

Tiszta aluminium Lábas.	Tiszta aluminium Tojássütő.	Tiszta aluminium fedő.
1 liter K 1-70	1/2 liter K 1-20	12 cm K -90
1 1/2 liter K 2-20	3/4 liter K 1-50	14 cm K -80
2 liter K 2-70	1 liter K 1-80	16 cm K 1-50
3 liter K 3-60	1 1/2 liter K 2-20	18 cm K 1-80
5 liter K 4-50	2 liter K 3-	

Aluminium-társaság
Wien, I., Kärntnerstr. 28.

NAGY KÉPES ÁRJEYZÉK:
I. oszt. Háztartási cikkek.
II. oszt. Asztalkészlet, evőeszközök.
III. oszt. Utazási és turistacikkek.
IV. oszt. Ajándéktárgyak és ujdonságok.

10. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁRCZIUS 9.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:
Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A „Világkrónika”-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

A BALATON ÖSSZETORLÓDOTT JEGE A LELLEI PARTNÁL. — Bachó Zoltán felvétele.

Anők kezében

Regény. Irta Kvassay Ede.

Lászlóffy kedélyesen ingerkedve így riposztált:

— Semmi mézes-mázás szavak! Csak beszélj itt is bátran a Don Quichotteról, a ki valamikor mégis csak leveri a te gazdasági szelmalmaidat.

— Ma este Filippinél találkozunk! — viszonozta az aposztrofált enyevlegve.

— Hagyjuk békén együtt a derek Faustot, Mefisztó barátjával. — szólt idegesen Magory, mire Lászlóffy rájuk csukta az ajtót.

— Jöjj fel lakásomra, édes Bélám. Ott nem zavarnak a hivatalbeségek és hírszomjasok.

Az eső elállt. Szivárvány is mutatkozott az égen. Az aszfalt félig felszáradt. Tehát visszafelé is gyalog mentek. Útközben találkoztak Hancsóval és Tésayval, kik, tekintettel az utóbbi kivágott lakkezipőire, az eső megszünetését egy szivarosboltban várták meg.

A miniszter megállította őket:

— Megint a csinos trafikoslánynál sziesztázál, Bénéke? Te paradicsomi kigyó, ki Ádámot is csábítod, a mi szolid, bölcs hallgatónkat.

— Nem Ádám: Pythagoras ő, — válaszolt Tésay. — „Sein Ebenbild wie aus dem Aug' gestochen.“

— Míg ő a trafikós-kisasszonynak udvarol-gatott, azalatt én újságot olvastam, — igazolta magát Hancsó, ki minden szót, tréfát komolyan vett.

— Olvasott, mint mindig, mindenütt: der stille Zeitungsresser! — mondá Tésay, ki folyton német szállóigéket vagy klasszikus czitátumokat vegyített beszédébe. Kétségtelenül fitogtatni akarta, hogy a papagályzöld bajtókás vitéz dragonyosoknál szolgál és ott a svadronos kapitány, báró Wossnitz Dagobert nevében, Adelgunda bárónőben a klasszikusokért és a modernekért rajongó élő lexikonra talált.

A miniszter, miután lakásába értek, mely az „Angol királynő” szálló második emeletén két utcza szobából állott, szivarral kínálta meg Magoryt és elmondta neki röviden, hogy mit tett és szándékozik tenni a német-hunniai asszonyi crimen linguae dolgában.

— Maga az ügy elintézése — mondta, — a kultuszminiszter és az egyházi hatóság feladata lesz. Az áthelyezés igazi okát elhallgatom, mert ha előadnám, Solyomházy, ki Zavreczky pártfogója, leszavazna társaival. De kijelentem, hogy az áthelyezés, Zavreczky előttem kifejezett óhajátával megegyezik. Felesége azonban, mint Solyomházytól is hallottam, nem fog örömmel távozni Német-Hunniából, hol egy testi-lelki barátja, az inkriminált gróf Várhelyi Lajosné, az év legnagyobb részét tölti.

— Tehát így az asszony is megkapja büntetését, — jegyezte meg Magory nevetve. — No, ugyan szép büntetés. Ezt nevezem aztán fölfel-elcsapásnak.

— Te csak sehogyssem tudsz beletörődni sor-sodba, te tigris-mameluk. Látod, én már birkaszélid miniszterre fuzionálódtam.

— Oroszlánkarmokkal: hála Isten! No, de szemeltél ki már Zavreczky helyébe új főispánt?

— Nem csűröm-esavarom. Te, Magory Béla, vagy az én egyedüli jelöltem.

— Én?! — kérdezte, az előzmények után nagyon meg nem lepve az aposztrofált. — A te kezedből, édes vezérem, — folytatta meleg érzéssel, vagy, a hogy ellenségei mondanák: a „hála pózolt illetségével”, — nem fogadtatok el hivatalt, mert a világ könnyen félreismert-hetné azt az igaz ragaszkodást, mely engem a te személyedhez köt.

A miniszter kezét szorított hű tanítványával, de azért erősen szeme közé nézve, ezt jelentette ki előtte:

— Én e jelöléstől el nem állok! Nekem egy ilyen, testben-lélekben igaz magyarra van szükségem, kiből szívós akaratot látok és kinek ezért erős keze is lesz. Mint mindenki tudja: a kormányzati és társadalmi magyarosítást tö-

rekvéseim legfőbb céljálul tűztem ki, mert beláttam, hogy az erre első sorban hivatott tényezők, az iskolák, nem elégségesek. S így rég föl-tettem magamban, hogy Német-Hunniában, ez egyik legesélyesebb német kolóniában, erő-lyesen megkezdem működésemet.

— Most itt a szerencsés alkalom, az ok az akcióra...

— És te vagy a rátermett ember, ki törekvéseimet hazafias lelkesedéssel sikerre vezetni fogod. Tehát, Béla barátom, muszáj!

— Ha így állanak a dolgok, ha: muszáj, mint jó hazafi, nem utasíthatom vissza kitün-tető bizalmadat.

A miniszter sugárzó arczeccsal kemény parolára fogta híve kezét.

— Arról, a mit tenned kell: lesz még időnk beszélni, — mondta, aztán kedélyeskedve foly-tatta. — De most, főispánjelölt úr, vége legyen ám a békétlenkedésnek a pártkörben és a ház folyosóján, mert fegyelmi eljárás lehet belőle.

— Állok elébe, — viszonzá Magory jóked-vűn. — A kuruczból labancz lett. De Lászlóffy labancza ám!

Nevetve kezét szorították. Magory távozott és Lászlóffy becsöngette íását, hogy hozza elő redingotját, az úgynevezett Ferencz József-kabátot, a lojalitás térdig érő, alázatos, szemér-metes mezét. Felöltötte, aztán czilinderét vette és kocsiba ült, benézett hivatalába, hol már készen találta az iratokat. Miután azokat revid-eálta, sajátkezűleg írta az akta végére az új főispán személye iránti javaslatot és a szte-reotip vörös bagaria irattáskával a miniszter-elnöki palotába hajtattott miniszteri tanácsko-zásra.

A tanácskozás befejezése után a miniszter-elnök így szóló hozzá:

— Látod, ma is csendes csata volt Philippi-nél. Mégis csak megegyezünk néha, Pali bá-rátom.

— Néha, — válaszolt Lászlóffy. — Kivált, ha nem tárgyaljuk törvényjavaslataimat.

— Még nincsenek elveszve, — biztosította őt a miniszterelnök. — Tanulmányozni fogjuk.

— Tanulmányozni, elaltatni. Különösen a vá-lasztási reformot, — vetette szemére Lászlóffy.

Báró Solyomházy meg nem állhatta, hogy ne ironizáljon:

— A gyermek nem halt meg, csak alszik.

— Meglehet, — viszonzá Lászlóffy. — Isten veletek!

— A viszontlátásra, szervusz!... Ég ved-le!... Jó éjt!... Jó mulatást, au plaisir!... A viszontlátásig! Au revoir!... Tschau, jó-j-czakát! — zavargott a miniszterelnök és a je-lenlevő miniszterek búcsúzása össze-vissza.

Lászlóffy másnap reggel kilenczkor már a hivatalban volt és így szóló Hámosinak:

— A kinevezésre meg van a hozzájárulás. Kérem, írjon néhány sornyit bizalmas felhiva-talos levelet Zavreczkynek is és értesítse leg-felső helyen javaslatba hozott kinevezéséről, mely részben, előttem kifejezett saját óhajátására történik.

Magory Béla az „Angol királynő”-nél lakott, mint Lászlóffy.

A második emelet egy négyablakos, a Dunára is kilátást nyújtó, szegletszobáját, háló- és elő-szobájával, tartotta bérben. A szalonul szolgáló teremben legelebb szembe tűnik két rengeteg törökszöveves ottomán, egy hatalmas király-tigris-pár, himje és nősténye, bőrével lábsző-nyeg gyanánt. A csillár alatt egy óriás kerek puff-pamag, zsöllek, márványos asztalkák, keleti szőnyegek, függönyök, az Odüsszeát és Aeneiszt ábrázoló fényes ablakfénytémek. A kismagori kastélyból felhozott ősi fegyvergyű-temény, ritka szép agancspéldányok, kitűnő őriás kőszálú sással és két gyönyörű sólyom-mal. A fekete márványkandallón (ez is az ősi fészkekből való) renaissance-korbeli phönixes-

óra, hasonló csodamadaras kargertyatartók-kal. Látható több ősi családi kép is, újra be-aranyozott keretekben: pánczélos, párduczos hősök, bársonymentes, drágaköves lovagok alakjai, egy 1848—49-iki cserkoszorus honvé-d-huszárezredek, stb.

Három hét múlt el a történetek óta.

Magory, miután művésziileg manicule-ezett kezeit parfümös vízben megöblögette, esenge-tett szolgájának, ki a lakással szemközt a folyosóra nyíló kis cselédszobák egyikét fog-lalta el. Nyomban megjelent Franz Gergely, a két kapitulációt kiszolgált huszárführer, ki az önkéntesből lett tartalékos hadnagy, később főhadnagy úrral végig küzdte (Magory már kép-viselő volt) a boszniai hadjáratot, őt a civiliz-életbe is követte és huszáros szabású és zsinór-zású fekete magyarban járt, pengő ezüst sar-kantyúsan.

Gergely sötétkék, hasonló zsinórzattal ellát-tott, végig finom selyemmel bélelt zekét hozott elő, melyet begombolva is és lehajta gallérját, nyitva, szétárt előrészszel is lehetett viselni. A hasonló színű és zsinórzattal inexpressible bősége néve a szűk magyar és a lobogó len-gyel kimondhatatlan szabása közt ingadozott. Könnyű fehérpetytyes sötétkék foulard nyak-kendő kötétt csokorra a finoman cizelált ezüst pitykegombos, könnyű fehér selyemmel-lényhez. Festői ránczokat vető fekete chagrin-bőr csizmája, a lábbelikészítés remeke, a csak-nem nőies kiesiny lábához méltó. Világos-szürke svéd keztyű, magyaros alakú, hasonló színű kalap és cizelált ezüstdíjű fekete ma-hagóni sétapálca egészítették ki az elegáns magyar utczai öltözetet, melyet a múltak dí-vatja iránt érdeklődő szaktudósok számára örö-kíttettem meg.

Gergely most azt kérdezte gazdájától, hogy a méltóságos úr parancsol-e még valamit, mert a pakkolással már kész volna.

— Az útra az új vadász-turistaruhamat ve-szem föl. A nagy podgyászt a szolgák szállít-sák holnap kán reggel a vasúthoz. A bér-kocsit pedig számomra reggeli fél hét órára rendelje meg.

— Értem, jelentem alássan, méltóságcs-uram.

Egy nappal hamarabb érkezem meg, mint a mikorra várnak. De erről, értsen meg jól, sem itt, sem Német-Hunniában senkinek sem beszél. Maga a bagázsiaival megy és hol-nap délután elfoglalja posztját a városházán s ott azt mondja, hogy előrsül rukkolt be a czakumpakkal. Mert hát kémszemlére me-gyünk.

— Rekegnoszczérung, Főposzt? — kérdezte Gergely szikrázó szemekkel.

— Ugy van. De ez oly titok, mint a minő a hadijelszó. Érti?

— Értem, jelentem alássan.

— Végezzen el mindent. Kebrteuch! Im Trab! Marsch!

Az aznap reggeli hivatalos lap Zavreczky Vilibáld főispánnak miniszteri tanácsossá és helyébe Magory Magógh Belának főispánná való kinevezését közölte. Zavreczky számára báró Solyomházy, gróf Zerénváry a latere mi-niszter utján a Lipót-rend lovagkeresztjét esz-köztelte ki. Ez volt a tromf Lászlóffy ellen.

Magory, az új főispán, miután Gergely távo-zott, még egyszer végig nézte magát a tükör-ben és aztán föl s alá sétált a szalonban. Hancsó és Tesay barátjait várta, kik félhat órára találkoztak adtak neki a lakásán, esetleg oda-lenni a vigadóteri kioskban.

Főispán volna már tehát: így gondolkozott. Nem járt utána. Becsvágy nem vezette. Nem írta zászlajára: ad astra. Ég, lelkesedik kitű-zött feladatáért, de kitűntetésre, emelkedésre nem számít. De mégis örült a napsgaragnak, mik az ablakon, a sűrű szövevű szőnyegek da-czára, behatolva, üdvözölték és aztán tovább illantak, hogy megvilágítsák, megaranyozzák a

régi családi képeket. Hadd lássa a derek utód, hogy mily büszkén mo-solyognak most reá az ősök, a hő-sök...

— Mégsem jönnek, — szólt ma-gához a nyitott ablakon kitekint-ve. — Ott van Béni, Ia. A kioszk felé tart, — pattant föl. — Bordeaux szineiről ismerem meg. Harisnya, nyakkötő, zsebkendő, mint három egytestvér fiatal leány, egyazon szí-nekben díszleg.

Visszafordulva az ablaktól, szem-közt találta magát Rózsai Lidia kis-asszonnyal. Ez a hölgyecske a dunai korzó egyik szállójában lakó özvegy Ricasoli hercegnő, született Vár-helyi Marianne grófnő — Magory egyik közelmúlt érdekes szerelmi ka-landjának kaczer, szép hősnőjét — vallja úrnőjének, mint a kinél ma-gyar komorna minőségében van al-kalmazva, egy francia komorna és egy angol miss mellett, három esz-tendő óta. Igen csinos, pikáns, pisze orrú, barna fűrtű hölgyecske, ki a hercegi háznál előkelőkódó mo-dort sajátított el és beszéde valódi, önkénytelen paródiája, majmolása az arisztokrata hölgyek előkelő francziáskodó jargonjának. Magory hálójába csak úgy került, hogy egy ideig a hercegné kártyáit, bizalma-sabb izeneteit közvetítette és mikor valami komoly félreértés követke-ztében a hercegnő és Magory közt az érintkezés megszűnt: az utóbbi arra kérte, simogatta a kedves kis vad postagalambot, hogy ha nem is hoz több izeneteiket, kopogtas-on be azért ezentúl is néha nála.

És Lidia, minden szabadkozása daczára, egyszerre csak azon vette magát észre, hogy bármint eskü-dött is a francia gárda jelszavára, nem tu-dott ellentállni a hódító arszlán nagy szu-gesztíójának. Egy szép este ugyanis, Rica-soli hercegné egy izenetével megint csak Ma-gory lakásába nyitott, a helyett, hogy az első-emeleti, hasonló üvegportájú, kis előszobás szegletlakásba, az utód, gróf Walkürenburg Leon vezérkari őrnagynál csöngtetni volna be. Nem sokára azonban úrnője másfél évre kül-földre utazott, mely útjára, Magory meglege-désére, Lidia-t is magával vitte.

— Ah, Lidike, pardon: Lidia kisasszony, maga az! — kiáltott föl Magory, nem a leg-kellemesebben meglepetve.

— Mon Dieu, mily hideg fogadás! — viszo-nozta a hölgyecske, keserű csalódással. Hát nem örül a viszontlátásnak, a ri-revoirnak?

— Örülök, hogyne! Mikor érkezett meg? — kérdezte Magory zavartan és még hidegebben.

— Másfél év nagy idő. Addig sok minden megváltozhatik. Jól van tehát: maradjunk — per vous.

— Bizony sok minden megváltozott! — adott neki igazat Magory, elnyomott sóhajással.

— Tegnapelőtt tértünk vissza és ma a her-cegné újra elutazott, most csak az angol miss ladyval és a francia kamarahölgy kartárs-nőmmel.

— Nem hiába nevezik a «bolygó hollandi nő»-nek.

— Csak üdvözölni jöttem a főispán urat, — kezdte a hölgy rövid szünet után zavartan. — Pour fífelieiter. Az imént olvastam a kineve-zést az Abendblattban.

— Köszönöm, — szólt Magory, kezét nyújtva, s mintha lelke gondolatai egy rájuk nehezedett felbőrátyoltól szabadultak volna meg, mindig vidámabban folytatta:

— Most veszem csak észre, hogy mily ele-gánsul van öltözve. Ez a habkőnyű kerek ka-lap, ez a lange milles-fleurs tavaszi ruha, ez a páratlan filigrán napernyő.

— Pármal viaszlan minden nánszban. Méltóságod kedvencei színei. Parfümöm is megfelel illatszereinek... Az erzsébeti kioskban voltam tanteommal, a miniszteri főszámvizsgáló-néval, kinek fia a katonai zenekar szabadságot állású művésze. Egy saját C-a-compositionját

GRÓF ANDRÁSSY DÉNES (1835–1913).

játszta el a szerezdesi zenekar erre a szép espanyol dalra:

„A szellő nyög, a szellő sir,
Futva zúg a Quadalquivir.”

— A spanyolok Quadalquivirnek is neve-zik, — jegyezte meg Magory ironikusan. — Nos és a zeneszerző úr mily hangszert fúj?

— Kérem, ő nem fúj; zeng, édesen fuvo-láz...

— Altiszt? — kérdezte Magory meggondo-latlanul.

— Oh, kérem! — válaszolt sértődve a kis-asszony. — Még annál is több. Arany selyem sujtása van a gallérján, ezüstbe fénylő három fehér csillaggal és hozzá a művészjelvény is ott ragyog: az ezüst lant! Rangjára nézve, kérem, czimzetes őrnagy.

— Stabálistiszt: egy lyrás vicze-őrmester?!

— Csakúgy őrnagy ő, kérem, mint a polgár-mester: polgárnagy és a házmaster: haznagy.

— Te, te kis svihák, — fenyegette meg Ma-gory. akaratát és hangulata ellen egy kicsit nekimelegedve.

— Kikérem magamnak ezek után a bizalmas te-tűzást, — viszonozta büszkén Lidia, — mert oly intímek már, azaz... még nem vagyunk.

— Nem-e? — kérdezte Magory, egy kis négyeszműközi indiszkréziával.

Lidia kisasszony lesütötte szemét. Vér borí-totta el arcát. Keble pihegett. De azért egy csillagfényű téli éj fagyához méltó közönyvel kérdezte:

— De hát most is, n'est ce pas? Félállával Budapestben fog lakni, mint a többi grófok és főispánok?

— Hogyne? Lakásom így marad, a hogy van. Csak néhány nélkülözhetetlen tárgyat vi-szek magammal.

— Engem nem? — szólt Lidia odavetve, keserű gúnnyal.

— Magát se, senkit se innen. Csak a felejt-hetetlen szomorú emlékeket máshonnan. De, bocsánat, most mennem kell!

— És hová? — kérdezte a kisasszony, az előzmények után is megütözközve.

— Várnak rám. Fontos, hivatalos dologban.

— Au revoir! — válaszolt Lidia boszúsán. Magory a hölgyecskével egyszerre távozni

nem akart, s ezért vette keztyűjét, kalapját, botját és sietett az ajtón kifelé.

— «Talán még látjuk egymást», mondá, — kiáltott fel a plantiro-zott hölgy, haragra lobbánva, — mikor már holnap elutazik, a mint a portástól hallottam... Mint se-jtem, valami szép komtesse foglalta el szívét. Talán szerencsétlen amour. Tehát nincs rá kilátásom, hogy egy-kori ígérete szerint, mint társalgó házgondiviselő hölgyet fogadjon ma-gához. «Kétszínű család» csábító! Széttépém... Már látom, — tette hozzá kis szünet mulva nyugod-tabban, — hogy szívemnek meg kell lágyulnia őrnagy cousin-om iránt. Engedek a megzenésített szerelmi nyilatkozatoknak. De azért — fa-kadt ki hevesen, — Donna Anne Elvire meg fogja boszulni magát Monsieur de Magory, a Don Jean espanyol chi-chevaux leger-en. Csak az a vigasztalásom, hogy bájos Zir-zerlinéje is az én sorsomra jut nem-sokára. Tu l'a ve-voulu! Maga, fő-ispan úr, holnap elutazhatik, de mi azért viszontlátjuk egymást!

Lidia kisasszony, ki alig méltatta egy utolsó megvető tekintetre a hó-dító gavallér szentségtelen házi tűz-helyét, miután előbb kinézett az elő-szoba külső üvegajtáján: óvatosan kisu-hant, mihelyt meggyőződött róla, hogy szabad a levegő jobbra és balra.

Gergely megleste a szemközi inasablak függőnye mögől Lidia távozását és diszkrét Leporello lé-tére bevárta, míg a kisasszony léptei elhangzottak és azután ment csak gazdája lakásába, hogy a holnap-i útra készülődjék, a napiparancs szer-int.

Ezalatt pedig Magory, — miután odalent a kapusnál a második szállítmányú óriás csomó üdvözlőkártyát és névjegyet sebtében átfutotta, kényelmesen elért a vigadóteri kioszk elé.

A kioszk, az «Örök Hangli», kapuja előtt ácsorgó számos, többé-kevésbé elegáns úrifogát és bérkocsi csaknem elzárta előtte az utat. Mi-dőn aztán e jármű-kiállításon áthatolva, beju-dott a kapun: a jövő-kéző Magoryt, a fő-városszerzte ismert gavallér-politikust szerencse-s üdvkivánataikkal halmozták el. A mint pedig a kis épület terraszszerről nyitott folyosóján és a lombos fák árnya alatt, az asztalok közt el-haladt: akkor meg az ott helyet foglalók vagy az egyik asztaltársaságtól a másikhoz tévely-gők, kiknek nagy részét személyesen ismerte, integettek közelről-távolról vagy előszóval gratuláltak neki az általános társalgás, tréceselés és emberszólás bábeli zavarában. Köztük többé-kevésbé előkelő delnők és gentry-írasszonyok családjaikkal; a fővárosi bourgeois-világ ele-gáns vagy rikító pucczos divathölgyei; szel-lemi arisztokraták nejei, pénzarisztokrata fér-jekkel; felvér jukker-kisasszonyok, mágna-s sportúrfiaktól körülrajzva; képviselők, írók, hivatalnokok, katonatisztek, művészek. Ott ül-tek lenn, egészen közel a korzóhoz, egy külön kis kerek asztalnál: dr. Salgó Imre, volt egye-temi tanár közoktatási és Petrovics Arisztid nyugalmazott tábornok, honvédelmi miniszter, volt 1848/49-iki honvédtiszt.

— Gratulálok Német-Hunniának, — szólt szeretetreméltón a kultuszminiszter.

— Üdvözlémet! Köszöntlek téged! Tschau! — szekundált a honvédelmi, kinek nyelvélt igen, de szívét nem tudták megmontani hosszú osztrák katonaszkodása alatt.

Az arisztokrata miniszterek a főváros leg-elegánsabb üdülőhelyén, a legújabbban megnyílt «Park-klub»-ban hűsöltek... Hol Magory kö-szöntött, hol neki köszöntöttek; néhány elő-kező vagy csinos hölgnél helyet is foglalt «egy percze». Mikor aztán körülfonták, ünnepelték, csipkedték is őt, ki az «egykori szélsőbali szityi-tyából, a mostani tigris-mamelukból: városi főczerberus lett», a hogy egy ellenzéki lap szer-kesztőjének szeretetreméltó neje mosolyogva megjegyezte.

(Folytatása következik.)

AZ IDEGGYÓGYÁSZ.

ELBESZÉLÉS. IRTA SZEKENYEI JÓZSEF.

A hányan voltunk a dohányzóban, — a nagy Nasm gőzösön, — csupa borotvált arcú yankee ember. Szinte meglepetten néztünk egy közép-korú daliás úrra, a ki telt szakált hordott, nagy bajusza volt és bizonyos méltóságteljes pózban nyújtózott a nagy karosszéken. A vén amerikai riporter, a ki rendesen a szót vitte így ebéd utáni sziesztákon, most már nem állhatta meg, hogy szová ne tegye.

— Say professor, miért hord ön szakált amerikai ember letére, olyat mint a német tanárok hordanak? Hisz az kényelmetlen dolog, olyan tisztátalan érzést keltő, ha az ember arcáról millió hajszál meredez lefelé.

— De bizonyos tekintélyes külsőt kölcsönöz? Nemde?

— Az bizonyos.

Hát nekem erre szükségem van. Nem e magam előtt való tekintély hizlalására, hanem a betegeim előtt kell hogy korlátlan tekintély legyek. Ez uraim olyan fontos dolog, hogy az egyéb tudományom eltörpül mellette. Buta dolog, de úgy van. A betegnek félnie, remegnie kell, ha előttem áll. És ha fél tőlem, hát hisz bennem. Én, meg sokan mások is ma már, ezzel a gyógymóddal foglalkozunk. A psychiater, vagy a psychopatologus, másnéven az ideggyógyász az idegekre kell hogy hasson, mert azok betegek az ő pacienseinél. Ehhez kell a herkulesi termet, a méteres szakáll. Szóval az üzlethez kell fiam, — mondta mosolyogva, mire a többiek helyeslően bólongattak.

Az üzlet az egy szent fogalom azon a vidéken. Még a nagy szakált is mentesíti a szakáltalanok országában.

A profeszornak mély csengésű, erős bariton hangja volt és szinte hipnotizálta a hallgatóit. Azon vettük magunkat észre, hogy a szakál, a min ezelőtt mosolyogtunk, most már nekünk is kezd imponálni, az ember érdekes volt, a beállítás pompásan sikerült. Az öreg reporter tágra meresztette a szemeit és úgy figyelt, aztán elárasztotta kérdésekkel az orvost.

— Nagyon egyszerű az egész. A kinek megvan a szuggesztív ereje, az hasznát veheti nemcsak a gyógyításban, hanem az életben is. De a gyógyításban különösen. Nekem az a receptem, hogy én is mindig ugyanabban a bajban szenvedek, mint a kezelésem alatt álló páciens. Vagy ha olyan az eset, akkor elhítem vele, hogy ezelőtt egy évvel én ugyanabban a bajban szenvedtem. Például bejön hozzám egy ember, elmondja az összes neurasténikus tüneteket, a hogy belekezd, én érdeklődve folytatom. Például: Ő elkezd mesélni, hogy ha éjjel lefekszik, a bal füle zúgni kezd, távoli ijesztő hangokat hall, itt én közbe vágok:

— Úgy-e nem mer az épülő ház mellett elmenni? Úgy-e, a hol tömeget lát, elkerüli és az az érzése, hogy ott egy dühöngő embert fognak körül? Úgy-e nem szeret tébolydáról, örületről, paralitikus emberekről beszélni?

— Ő bólintgat a fejével. Persze hogy bólintgat, mert ezek az ultra neuraszténianak a rendes tünetei. Mikor látom, hogy az érdeklődését teljesen felesigáztam, lecsapok rá:

— Na látja: Ez volt, szörül-szóra ez volt az én bajom is! Na látja. Szörül-szóra ez volt. Nem mint orvos, hanem mint tapasztalt beteg, a ki már átment ezen a bajon, fogom önt kigyógyítani. A beteg arcán megjelenik egy boldog vonás, régig néz a herkulesi, egészséges természetem és már reménykedik, már hisz. Már bizik bennem és ez az első lépés.

— Vannak esetek, oh, millióféleké az esetek, a hány beteg, annyiféle az eset. Analog esetek nagyon ritkák, csak a főtüneteiben egyforma a neuraszténia, a paralizis, vagy a téboly. Vannak esetek, a mikor... No de világosan mondom el egyet, kettőt.

A kis társaság közelebb húzódott az orvoshoz, előre hajolva figyelnek.

— Egy asszony jött egyszer hozzám, a ki elmondta, hogy megszállta egy rossz szellem. Spiritista volt. Ez gyakori eset. A spiritualizálás a gyengébb idegzetűeknek megzavarja az idegrendszerét. Aztán látomásai vannak,

hallucinálnak, stb. A mikor elmondta, hogy látta a temetőben a halottakat kiszállni a sirjaikból és hogy integettek felé, mert megszállta egy gonosz szellem. Hát persze, mindjárt előhozakodtam a magam esetével. Így, szakasztott így járt az én feleségem is. Szakasztott így járt. Azt is megszállta egy gonosz szellem. De én akkor kiűztem belőle és most nézze meg az asszonyt. Mivel feleségem nem volt, a házvezető asszonyomat szolitottam be. Ide nézzon! Látja? Ezt az asszonyt is én mentettem meg a gonosz szellemtől. Sarah, a házvezetőnőm, már ismerte ezeket a fogásokat. Nagyot sóhajta bólintott és hagyta helyben a szavaimat.

— Bizony, bizony, pedig mennyit szenvedtem.

— Háromszor járt nálam. Háromszor magnetizáltam, vonásokat húztam a homlokán végig, idegen szavakat susogtam, szóval beszügeráltam neki az ellenkezőjét annak, a mit ő önmagának szuggesztált.

— Ez egy közönséges szuggesztív gyógyeset, — mondta a reporter. — Minden orvos praksisában előfordul.

Igen, előfordul. De nálam napirenden van. Szuggesztív gyógyeset, de nem közönséges. Egyetlen egyszer hagyott cserben a módszerem. Az egy borzalmas blamázs volt, de sohse felejttem el. Egy halálfelelemtől gyötört ember jött egyszer hozzám. A mint belépett, láttam, hogy a téboly küszöbén áll. Tipikus ultra neuraszténia ritt le az arcáról. Leaszott, sovány, nyomorult kis emberke volt. Szinte borzalom rá gondolni is. Kidülledt, nagy szemek voltak és beesett, sápadt arca. A Harlemben laktam akkor egy nagy téren, a Willington squaren. Elébe megyek, kezét fogok vele, bemutatkozok.

— Már jártam — úgymond — száz orvosnál. Senki sem tudott rajtam segíteni. Utoljára jöttem a tanár úrhoz. Ha ön sem tud segíteni...

— Mi baja, barátom?

— Halálsejtelmeim vannak. Borzasztó lelkiállapotban élek. Állandóan rémlátások gyötörnek. Éjjel kiugrom az ágyból, százszor egymás után, mert a hogy lecsukom a szememet, koporsókat látok, látom magamat halálra váltan, a mint haldokolva fekszem.

— Itt közbe vágtam. Már tudtam, mi a baj, nem kellett, hogy tovább magyarázza. A szimpptomákat majd én sorolom fel, gondoltam magamban. El is kezdtem rögtön, a rendes recepte szerint:

— Úgy-e álmatlanságban szenved? Úgy-e, ha elalszik, rémes álmai vannak? Van családjá?

— Igen.

— Úgy-e gyászba borultan látja ilyenkor a feleségét? A gyerekeit éhezni látja? Látja a saját temetését, halálfejek és csontvázak jelennek meg álmában?

— Igen, igen.

— A kedélye persze állandóan rossz.

— Sirógörceim is vannak, — mondta a beteg.

— Itt már elérkezettnek láttam az időt arra, hogy előálljak a receptemmel. Sirógörcei is? Valóban? Nohát ez klasszikus. Ide figyeljen. Szörül-szóra az én esetem. Mintha csak elmondta volna az én betegségem összes szimpptomáit. Ha ön engem látott volna most esztendeje... Ide hallgasson, egy szót se szóljon többet. Ezelőtt egy esztendővel ugyanez a bajom volt nekem. Halálsejtelmek gyötörtek, melancholia, álmatlanság, sirógörceim. A legpontosabban ráillik a dolog. Próbáltam én mindenféleképpen, egy esztendőig nem is praktizálhattam, a sok munka uram, megörölte az idegeimet. A túlfeszített munka.

— Az emberem szinte tátott szájjal hallgatta. Láttam, hogy az eset egy búskomorsággal kezdődő téboly, a minek az ellenszere a jólét, a gondtalanság, a vidámság, a mint hogy a méregnek az ellenméreg az ellenszere.

— Hát ide hallgasson. Elmondom, hogy én hogy gyógyultam ki. Így fog ön is kigyógyulni. Nézzon ki az ablakon. Látja ott azt a

nagy czirkusz-sátort? Hát oda jártam én naponta, minden este. Tudja van ott egy bohóc. Egy fehér ábrázatu, lisztes képű, hegyes kalapu ember, egy csupa kacagás, csupa nevetés, csupa bolondos ötletű figura. (Itt hangozan kacagni kezdtem). Nevetek most is, ha rá gondolkodom, a mint az az ember kilép a czirkusz porondjára, az egész közönség kacagásba tör ki. A pusztá arca, a pusztá megjelenése olyan komikus, annyi életkedv, annyi életöröm árad ki abból az emberből, hogy még a haldoklókat is megkacagtatja.

— Az emberem itt közbe akart szólni. Nem, most ne szóljon. Hagyjon kibeszélni. Tudja oda jártam hetekig. Nappal még mindig gyötörtek a gondolataim, de este a czirkusz után már nyugodtan tértem aludni és aludtam is reggelig. Mindig vidám dolgokra gondoltam. Ez a bohóc járt örökké az eszembe és ha rá gondoltam, a könnyeim hullottak a kacagástól.

— A beteget, a nagy lelkesedésem hidegen hagyta. A dolog ilyenformán nem tetszett nekem, kissé zavarba is hozott, de azért folytattam.

— Tudja kérem, az a bohóc gyógyított meg engem. Ezt csak példának említem. Ne szóljon közbe, mondtam, mert megint mondani akart valamit. Jöjjön el abba a czirkuszba, kacagjon a bohócon, mint a többiek...

— De kérem tanár úr, — mondta, — hiszen az a bohóc én vagyok.

★

— Igen, így történt. Vannak esetek, a mikor a receptek csődöt mondanak.

A JELEN DALA.

Csak a jelennek van illata, méze.

Csak a jelennek mómora, zenéje.

Hazugság a múlt, s a jövő hazugság.

Nincs üdve, csak a szálló pillanatnak.

Az istenek csak annyit rózsát adnak,

A mennyit a jelen kertjéből tépünk.

Nem csók a csók, a mit már elcsókoltam.

A dal se dal többé végigdaltan.

És az átálmodott álom nem álom.

Addig éljek, míg új tüzeket látok.

Sohase lessek elhamvadott lángot.

Elmúlt szerelmet sohase sirassak.

Járjak a felhős múlt s jövő közében.

Villámból vert híd szikrázó tüzeiben,

A pillanat száguldó paripáján.

A legforróbb, legharcosabb irammal.

Élveze kéjt csókban, illatban, dalban.

Szédüljek hirtelen a nagy sötétbe.

Sohse érezsem, hogy megcsal a jelen.

Hogy csak káprázatok játszanak velem.

És nem marad igaz, csak a múlt. A Múlt.

Ifj. Wlassics Gyula.

SZONETT.

Köszöntelek még egyszer régi fáim.

Az alkonyatba fényem itt veszett el.

Itt tűndökölt a szívem vad tüzekkel.

Ifju szerelmek forró éjszakáin.

Ha lesz fiam és erre fogja vetni

A sors; ha lesz leányom s erre jár:

Tanítsd meg őket, sugaras határ

S te kék mező: hogy tudtam én szeretni.

Legyen örök fuvalmad ifjúságom

S körülbejéje őket néma szárnyon,

Ha szívükön a szent rügyek kikelnek.

És sejtessenek meg ébredő tavaszkor

És bennem értsék, érezzék meg akkor

Az ifjúságot, vágyat és szerelmet.

Mezey Sándor.

SZÉTROMBOLT FÜRDŐKABIN.

TIZ MÉTER MAGAS JÉGTORLASZ.

SZINHÁZAK.

Bernard Shaw: Caesar és Kleopatra, a Nemzeti Színházban. — Bíró Lajos: Tavasszi ünnep, a Magyar Színházban. — Hajó Sándor: Lakások, a Vígszínházban.

A történelem s ennek nyomán az irodalom stilizálva adja nekünk a hősöket; a rendes méreteken túlmenő emberi nagyságot eddig csak úgy sikerült szemléltetnie tenni és megérteni, hogy kiemelték a mindennapi élet aprólékosságainak kicsinyítő keretéből, elszakították azokat a fonalakat, melyek Gullivert a törpék földjéhez kötik s csak azt mutatták fel, a mi a nagyságra tartozik, a mi a közönséges embert minden pillanatban arra emlékezteti, hogy itt valami rendkívülről, az emberi méreteket túlfeszítőről van szó.

Bernard Shaw ezt a hagyományos stilizáló ábrázolást akarja kiforgatni. Ő neki legjellemzőbb tulajdonsága a respektus hiánya, ő nem érzi azt az áhitatot, a mely abban, a mit negynak tart, csak a nagy vonásokat látja meg. Ő úgy állítja fel a tételt: Caesar, akármilyen nagyság volt, ép úgy ki volt téve az emberi élet kicsinyességeinek, mint mindenki más: ötven éves korára ő is megpocszkodott, a feje kopasz lett s a kis leányok — ilyen kis leány Kleopatra, mikor találkozik vele — öreg bácsinak nézik. Nem is úgy viselkedik, mintha mindig saját felállítandó emlékszozához állana modellel, hanem mint minden más ember, kicsinyeskedve, panaszkodva, bosszankodva, ha baja van, idegeskedve, — szóval nem azzal a folytonos gondolatokkal, hogy ő most történelmi alak, a mit csinál, az történelem, hanem úgy, mint a ki ép úgy a mai napnak, napról-napra él, mint akármelyik közvitéze.

Ez persze nagyon emberi és lélektenilag igaz felfogás. De az ábrázolás más dolog: itt az a veszedelem fenyeget, hogy a hős nagyon emberivé válik ugyan, de nem látjuk benne a hőst. Shaw Caesarja egy öregedő, nagyon szellemes filozófus, a ki szerfölött okos dolgokat tud mondani például arról, hogy nemes és nagylelkű dolgokat cselekedni nem jószág, hanem okosság — de hogy mennyiben Caesar, a világtörténelem terhére a vállán hordozó óriás, azt nekünk kell magunkkal hozni tudatunkban, történelmi ismereteinkből, Shaw ugyan nem mutatja meg. Neki sem sikerült a lehetetlen: a kicsi dolgok csepp vizében meglatni a napot. Az, hogy folyton fölényben van környezete fölött, még nem nagyság, — ezt a fölényt gyakorolja akármelyik angol generális, mikor valami gyarmati fejedelem udvarába kerül.

Ha azonban Shaw nem akart mást, mint elmésen anakronisztikus komédiát adni, a melyben történelmi alakok szerepelnek, — azt adott. Néha ellapul és egy kis unalommal környékezi a nézőt, de legtöbbször oda tudja rögzíteni a színpadra. Néhány jó mellékalakot hoz be. Kleopatrának van egy kis irodalom-íze, a mi ebben a vonatkozásban sablont is jelent: a kis macska leány, a kiből Caesar felébreszti az asszonyt és a királynét, mire aztán párduez lesz belőle és magának Caesarnak is fölébe akar kerülni, nem egészen ismeretlen vonásokból van összeszöve. Jó alakok azonban Caesar alvezére Rufio, a zsörtölődő, urával bizalmaskodó, de a haláláig hű katonája (Somai jól játszott), jó nemesek a szerző akarataiból, hanem Pelles nagyon intelligens játékból is Britannus, Caesar titkára, a mai átlag-angolnak az ő-korba vetített, szándékosan anakronisztikus alakja, és kitűnő alak a római dandy, Apollodoros, kit Rajnai szellemesen és elegánsan ábrázolt. A főszereplők kevésbé sikerültek a színházban: Gaül néha tán a kelletténél is parodisztikusabban ábrázolta Caesart, de a mondani-valóit szépen mondta el, Várdi Aranka tehetségének korlátait túlhaladja Kleopatra szerepe.

Shaw enigmatikus szellem, nem mindig lehet azonnal meglátni, mit akar és nem mindig érteni, a mit csinál, a tréfa és a komoly dolog között nincs meg nála mindig az átmenet, zavarba ejti a nézőt minduntalan. Ez meglátszott a közönségen és meglátszott a kritikán is, mely mulatságosan ellentétes állásokat foglalt el a darabbal szemben.

*

Bíró Lajos tehetségében eleitől fogva biztunk; azok közé tartozunk, a kik első könyvtől kezdve rokonszenven és megértéssel támogatták törekvését. Új darabja, a *Tavasszi ünnep* azonban — nem szívesen mondjuk ki — elkedvetlenít. Nincs meg benne a meggyőződések az az ereje, a mely nélkül semmi sem lehet meggyőző.

Külső valószínűtlenségek is zavarnak. Jótékonyági bazár van az első felvonásban, Ágnes sátra előtt folyik le az expozíció: itt próbálja a szép, nemes és gazdag lányt végleg magához hajlítani Zólyomi, az eladósodott, hitvány huszárkapitány. (Mért hogy mindig katonatiszt az aljas hozományvadász?) Itt lobban össze Ágnes és a neurasthénias, művészkarakterű Rápoli másfél év óta elfojtott, eltemetett szerelme. Az események elég izgalmasak, a hang az első pillanattól kezdve eléggé meg van feszítve, — de hogy van az, hogy az egész idő alatt senki idegen nem jön oda, holott népes sokadalomban vagyunk? Ágnes persze ékszereket árul, a mi elriasztja tőle az embereket, de legalább egy szóra csak jön valaki oda? Az ékszer-magyarazatot maga a szerző adja meg s az mindig baj, ha a szerzőnek magyaráznia kell a helyzetet.

Mért jön aztán Ágnes Rápoli lakására a második felvonásban? Csak azért, hogy oda lehessen hozni Lizát, a bukkott leányt, Zólyomi áldozatát, a kit megrontott és elhajított magától s a ki a darabban az a requizitum, a mely lehetővé teszi a kifejtést. Odajön Ágnesért Zólyomi, el akarja vinni, de a gyöngy, habozó Rápoli most egyszerre — igen, a szerelem hatalma alatt — elszánt, erős férfivá lesz és ellátja útját. Mégis, ez a jelenet a két férfi között a legjobb a darabban: Zólyomi a bajba jutott ember módjára, barátságukra hivatkozva, megalázkodva kéri, kérleli Rápolit, úgy vergődik zavarodottságában, mint valami váratlan fizikai akadály előtt. Rápoli úgy áll előtte, mint valami sziklafal, kurtá szavai úgy zuhannak Zólyomi felé, mint megannyi mellbélő. Zólyomi végső düheben kardot ránt rá, ő revolvert szegez neki s ebben a mozdulatában is van erő. Zólyomi Ágnestől akarja hallani, hogy Rápoli szereti, nem akar tőle elmenni. A megtört szerelmes alázatos hangján könyörög neki, zaklatja, tépi a leány idegeit, de nem tudja megintatni szerelmes elszántságát. Azzal távozik, hogy ha tíz perc alatt nem látja Ágnest elmenni Rápolitól, főbe lövi magát. Ágnes retteg a miatta omló vértől, menni akar, Rápoli ráhagyja, tegyen, a hogy jónak érzi, de Liza nem engedi menni, beszél neki Zólyomiról, földi egész aljasságát, — addig beszél neki, a mig eltelik a tíz perc s rémülten jelentik, hogy Zólyomi megtartotta szavát. Itt volna a dráma csúcsa, itt kellene kipattanni a heves villamos szikráknak s idegeinket hatalmába is keríti a dolog. De csak idegeinket. Zólyomi olyan aljas, annyira nem enyhíti emberi vonás, hogy nem sajnáljuk s Ágnes irtózában sem tudunk egyebet látni, mint egy lágy léleknek rémületét egy frázistól: vért ontottak miattam. Nagyon érezni itt, hogy a kötelek nem a színpadon magán feszülnek meg, hanem a kulisszák mögül feszíti őket a szerző.

A végére aztán nem marad egyéb mondani-valója az írónak, mint a filozófiája. Még elindítja a halálba Lizát: a leány szerelemmel gyűlölte Zólyomit, vesztére tört s most, hogy Zólyomi meghalt, minek neki élni? Rápoli pedig a sírokon átlépő diadalmas élet himnuszával engeszteli fel Ágnes irtózását. Szépeket mond, meggyőző erő nélkül, — ennek az előzményekből kellett volna ide átáramlani. A darab legszebb szavai mégis ebben a felvonásban vannak: Liza mondja. Egyedül itt sejtet Bíró valamit a költőből. Legjobban *Törzs* játszott; Rápoli nem egészen világos, nem szerves karakteristikájába tudott valami elevenséget vinni s mindig fölötté állott szerepének. Aczel Ilona is megtalálta magában azokat a hangokat, melyek a kétségbeesett, életéből kiforgatott Lizát jellemzik. Gomb-

szógi Frida Ágnesnek inkább csak az ideges-ségét rajzolta meg. Csorlos az egyetlen jelenetben, a mikor Zólyomiból egyebet is lehet csinálni, mint sablont, a helyén volt.

A *Tavasszi ünnep* csak epizód Bíró Lajos írói életében, nem rendítette meg bizalmunkat benne s még mindig várjuk azt az átmelegedést, a mely költőt csinál belőle.

Hajó Sándor disztigvált író, jó ízlésű, kellemes modorú. Van benne elmésség, ötletei is vannak, még pszichológiája is van. Jó iskolába járt: a finomabb, francia dráma tanítása érezhető rajta. Új darabjának, a *Lakások*-nak egyes részei, a mai magyar színpad legjobb vigjátéki alkotásai közé tartoznak.

Az alapötlet érdekes: egy nagyúri ház lakáival játszja végig a darabot, az ő soruk, életük van előttünk, de úgy, hogy perspektivákat nyit uraik életébe s általában az emberi komplikációk szövevényébe. A ház ura, a herceg, állandóan távol van, János a főkomornyik uralkodik társai felett, zsarnokoskodik, gögösködik köztük, gyűlölik is érte, lázadnak ellene és — azért lakások — engedelmessékednek neki. Valamennyit beborítja egy különös, az embert eredeti valójából kitérítő felhő: a nagyúri életnek az áhitatos varázsa, a melynek ők szolgálattevő gépei. János a lakáj-romantika típusa, minden izét az urak tisztelete hatja át, lelkiileg is — a maga lakáj-fogalmait szerint — hozzá előkelődik uraihoz, magasas társai fölött állónak érzi magát. Belül, önmagában szerepet játszik, a nagyúr szerepét, persze, a hogy egy lakáj a nagyurat elképze. Betoppan a házba egy francia lány, a hercegné komornája, — így mutatja be magát, — János megéri rajta a finomabb nőt, a ki az ő finomabb természetéhez illik. Göggyében észre se vette Marinka, a helyes kis szobalány szerelmét s most azonnal beugrik a francia lányhoz. Mialatt időközben hazaérkezett urának ajtaja előtt virraszt, szerelmes jelenetekbe keveredik a komornával, de a maga módja szerint: elmege vele egész a csókig, de ekkor elhárítja az ajkát: így csókolnának meg, ha hercegnő volnát, de csak komorna vagy, nem kellesz. Mikor aztán megtudja, hogy csakugyan hercegnő, a herceg neje, a ki azért adta ki magát komornának, hogy megláthassa a kastélyt, a melybe az elhalt öreg herceg végrendelete szerint nem szabad betennie a lábát, — akkor már késő. A mit a hercegnő mint komorna megtett volna, mint hercegnő már nem teszi meg. Elkeseredésében, melyet még az is fokoz, hogy a herceg behívta a szobájába a kis Marinkát és megcsókoltta — ez a szegény János annyira benne él ábrándjaiban, hogy még azt se tudja, a mi benne magában van: hogy ő tulajdonképp Marinkát szereti — fellázad ura ellen, felláztatja lakáj-társait, szociálista hürokat peng. Csakhogy közben eladták a kastélyt a szomszéd zsidó bárókissasszonynak. «Zsidókékre jutunk», — mondják a lakások s maga János vezeti őket földig hajló tisztelgésre az új tulajdonos elé.

Látnivaló, hogy a szerző Jánosban kitűnő alakot talált, jól is fejt ki előttünk. Már a komorna-hercegnő csak gondolva van jól, megcsinálása se nem eléggé meggyőző, se nem eléggé érthető. Az a baja az egész darabnak, hogy bonyolultabb a története, bonyolultabb az előtérben álló alakjai, mint a menüit a színpad megbír. Ezért sok benne a homályos pont, nem mindig tudunk tisztába jönni a szerző intenczióival, az egymásra következő dolgok kapcsolatait nem mindig látjuk. Az egyes jelenetek szép, érdekes volta azonban megejt és megejt az egésznek úrias, előkelő tónusa is, a mely elveti a kínálkozó alkalmakat az olcsó hatásokra s például még a hercegnő furcsa szereplését is a tónus sérelme nélkül tudja elénk vinni. A darabot kitűnően is játszik; Tanay és Varsányi remekbe játszik szerepüket és a soffőr szerepében Hegedűs művészetének legereteketemléltetőbb tulajdonságaival jön elénk. Schöpflin Aladár.

A «LAKÁJOK», HAJÓ SÁNDOR VÍGJÁTÉKA A VÍGSZÍNHÁZBAN. — János (Tanay) és Jeanette (Varsányi Irén) a II. felvonásban.

A «TAVASSZI ÜNNEP», BÍRÓ LAJOS DRÁMÁJA A MAGYAR SZÍNHÁZBAN. — Liza (Aczel Ilona), Rápoli (Törzs) és Ágnes (Gombassógi Frida) a II. felvonásban.

Jolly Gyula fotográfiái.

«CHABERT EZREDES», WALTERSHAUSEN OPERÁJA A M. KIR. OPERAHÁZBAN. — Chabert ezredes (Szemere), Godechal (Noy), Derville (Mihályi), gróf Ferraud (Környei) és Rozina (Szamosi Elza).

A ROMANOV-JUBILEUM.

A tizenharmadik Romanov uralkodó ül Oroszország csári trónján most, hogy három századszor fordul a Romanov-dinasztia megalapításának napja. Az uralkodás idejének nem nagy átlaga ez. Tizenhatedfél esztendő, ha az átlagot a most uralkodó csár atyjának, III. Sándor csárnak haláláig számítjuk. A leg-hosszabb ideig Nagy Péter uralkodott: harmincz-hat esztendőig. Utána II. Katalin következik az uralkodás harmincznégy évével. De ő nem is a Romanov családban született, az Anhalt-Zerbst családból származó tisztavérű német hercegnő volt. A Romanovok életkora sem nagy. Nem hosszúéletű emberek ők. Az a tizenöt csár és csárnő, a ki a család trónra lépte óta uralkodott és meghalt (I. és II. Katalin csárnőket, mint a kik nem tulajdonképen való Romanovok, kihagyjuk a számításból) átlag negyvenkét évet éltek meg. Feodorovics Mihály, a dinasztia megalapítója 49, Alexej 47, Fedor 21, V. Iván 30, I. Péter 53, II. Péter 14, Anna 46, VI. Iván 24, Erzsébet 52, III. Péter 34, I. Pál 47, I. Sándor 48, I. Miklós 59, II. Sándor 63, III. Sándor 49 évet élt. A tizenöt Romanov-csár közül tehát csak négyen haladtak túl az ötvenedik életévet. Négyen erőszakos halállal haltak meg. Ép oly rövidéletű volt a Romanov-család, II. Sándor csár koráig elhalt nyolczvanhárom nem uralkodó nagyhercege és nagyhercegnője. A Romanov-család mégis eléggé népes, ez idő szerint több, mint hatvan élő tagja van. II. Miklós csárral együtt, ki május 18-án lesz negyvenöt éves.

És a Romanovok gazdagok is, a csár a leg-gazdagabb uralkodó s talán egyben a leg-gazdagabb ember is az egész világon. Korona-uradalmi több, mint negyven millió katasztrális holdra terjednek, csupa művelés alatt álló föld és erdő. Azonkívül bőven hajtják a pénzt a szibériai aranyat és más fémeket termő csári bányabirtokok. Hogy mily nagy jövedelme van a csárnak, azt megállapítani azért sem lehet, mert a korona-uradalmak az uralkodócsalád magántulajdona, jövedelmükről nyilvános számadást nem vezetnek.

Feodorovics Mihály, a Romanov családból származó első csár, a családalapító, semmi-estre sem volt ily gazdag. Ő épen annak köszönhetette a koronát, hogy a legkevésbé volt vagyonos a skandináv származású Rurik dinasztia kihaltja után a trónért versengő családok közt. A legkevésbé vagyonos és a legkevésbé hatalmas. Ilyen kellett a nemzet felső rétegét alkotó hatalmas családoknak, hogy annál biztosabban megővhasssák a saját hatalmukat és függetlenségüket. Igyekeztek is megkötöni az új nagyherceg kezét (az orosz uralkodó akkor még nagyherceg volt, és csak később nevezte magát császárnak) és az első Romanov az uralkodói hatalom jelentékeny korlátozásához járul hozzá hitlevelében. A szomszéd lengyel és svéd királyságok példája szerint rendi alkotmányt adott országának. De ez csak írott malaszt volt, mert a Romanovok uralma első kezdetétől fogva korlátlan önkényuralom volt. A mi hogy így volt, nem neki, hanem atyjának, Romanov Nikitics Fedornak tulajdonítandó. Ez a Nikitics Fedor jelentékeny férfiú volt, s minthogy rokonsága a kihalt Rurik-dinasztiával kétségen felül állott, a hatalomért versengő rendek a nevével, származásával és vagyonával veszedelmes embert Filaret szerzetes nével klastromba zártatták, vagyonát elkobozták. De Filaret barát egyénisége az egyházi téren is érvényesült. Hovahamarább klastromának perjele, majd Rosztov metropolitája lett. Utóbb Zsigmond lengyel király, be akarva kebelezní a lengyel birodalomba a pártviszályoktól szétszaggatott Oroszországot (mily kegyetlenül fordult a sors Lengyelországra nézve!) az idegenek uralma ellen küzdő metropolitát fogásba hurcolta s 1613 február 21-én, mikor a rendek, az egész ország területéről összegyűlve, megválasztották nagyhercegükké a fiát, Romanov Nikitics Fedor még a lengyelek foglya volt Marienburghán.

Mihály, a Romanov-dinasztia megalapítója, jelentéktelen uralkodó volt. Tizenhat éves korában adták kezébe a hatalmat, mellyel aligha tud banni, ha mellette nincs és nem uralkodik helyette tizenhárom éven át atyja, az

egykor Filaret barát, kit csakhamar az ország patriárhájává nevezett ki. Ezzel mintegy kettéosztatta a végrehajtóhatalmat, s ez később oly veszedelmébe nőtt a csári hatalomra nézve, hogy Nagy Péter csár nyolczvan évvel utóbb elérkezettnek látta az időt, megszüntetni a patriárhátust, mely már-már orosz pápasággá nőtt.

A Romanov-család a Rurik-dinasztiával kötött rokonsága ellenére, nem orosz, hanem német család. Poroszországból származott és minden hagyománya a napnyugati civilizációhoz vonzza. Voltaképen azt is tekinti küldetésének, hogy Oroszországot ázsiai államból európai állammá alakítsa át. Ezt a programot Nagy Péter csár foglalta rendszerbe, de megvalósítani csak a késő utódok fogják, ha megvalósíthatják. A most uralkodó csár, a Nagy Péter hagyományához való minden ragaszkodása mellett, nem állja útját az ellenkező irányzat érvényesülésének.

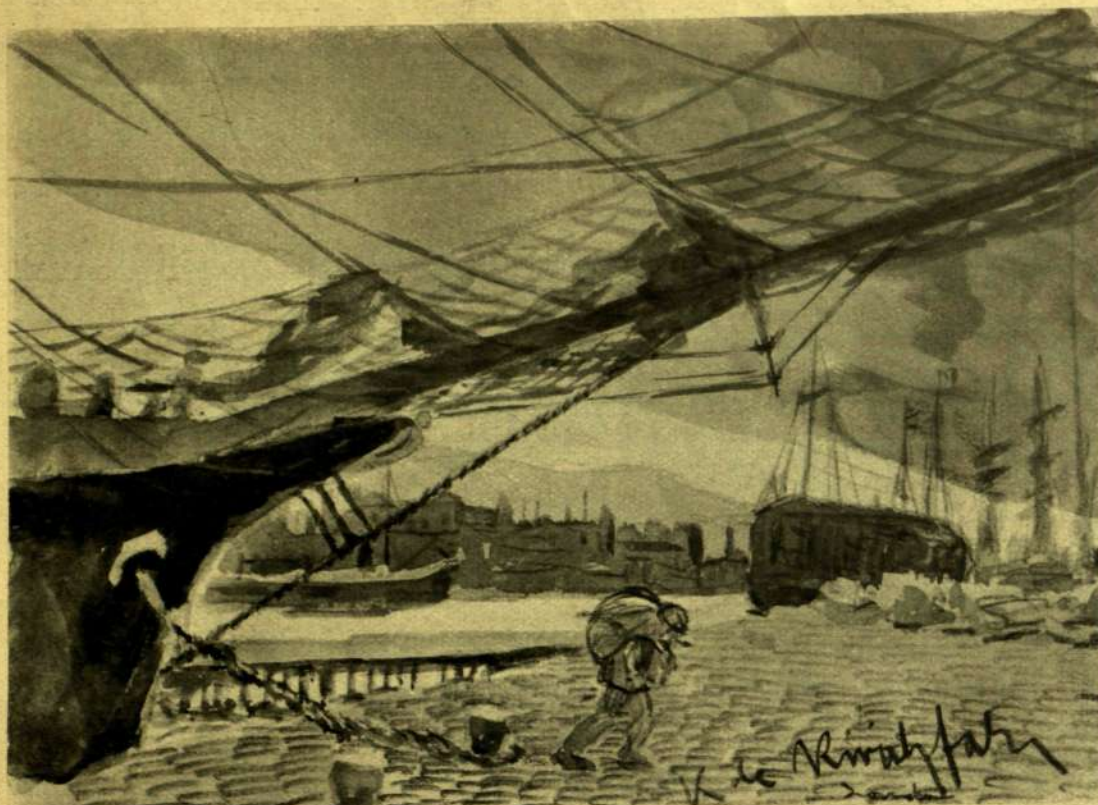
Az imént említettük, hogy a Romanov-család porosz származás. A századok során még inkább elnémetesedett. 1730-ban II. Péter csárral, Nagy Péter csár unokájával, férfágon kihalt, ez időtől 1762-ig, Erzsébet csárnő haláláig nőiágon uralkodott, azontúl Holstein-Gottorp Károly Frigyes hercegről, Anna csárnő férjéről, Romanov-Holstein-Gottorp dinasztianak nevezik s apai ágon Holstein-Gottorp és csak anyai részről Romanov-leszármazás. Ez időtől fogva az orosz csárok kivétel nélkül német hercegnőkkel kötötték házasságot, belső családi viszonyba lépve ily-képen a többi közt Württemberg, Baden és Poroszország uralkodóházaival. Kivétel volt ebben a tekintetben III. Sándor, a most uralkodó csár atyja, ki Dagmár dán királyi hercegnőt vette feleségül, de II. Miklós csár felesége már ismét német hercegnő: Alexandra Alice, IV. Lajos hesseni nagyherceg leánya. A Romanov-jubileum hát nem egy német uralkodóháznak is ünnepe, s épen nem lett volna felöltő, ha a német császár személyesen részt vesz, mint jelentették, a vérben túlnyomórészt német Romanov-Holstein-Gottorp-dinasztia családi jubileumán.

—a.

1. A Péter-Pál katedrális Moszkvában, a hol az orosz csárokat koronázzák. — 2. A téli palota Szentpétervárott. — 3. A peterhoi nyári palota. — 4. II. Miklós csár. — 5. Mihály csár, az első Romanov-uralkodó. — 6. II. Miklós csár csónakkiránduláson nejevel és két leányával, Czarszkoje-Szelóban. — 7. A Romanov-család ősi háza Moszkvában, a hol Mihály csár született.

A ROMANOV-HÁZ HÁROMSZÁZ ÉVES JUBILEUMÁHOZ.

EGY NAGY VITORLÁS ORRA.

A LONDONI «DOCK»-OKRÓL.

Most vagy másfél év óta Londont bújom-kutatom, keresem az okot, a mi oly mérhetlen gazdaggá tette a rosz klimájú várost.

Bár — mint művész — egy dologban el nem ismerem a londoni nép gazdagságát, — sőt mondhatom siralmasan szegény. És ez az egy: a londoni nép lelki világa.

Ez a lélek nem termi buján a virágot, a rózsát, ez csak olykor-olykor, mint az aloé, egy században egyszer hajt kimért diszt.

Itt az utcák a nagy forgalom mellett is egyhangúak, unalmasak, a házak csupa nyers téglá-építmény, kegyetlenül egyforma, szerintük praktikus beosztással, minden arhitektonikus szépség vagy ornamentika nélkül valók. A kirkatokat izléstelenül összehányták, a plakátok művészietlenek. A közsobrok konvencionálisak és talapatuknál gyakran láthatók szemetes kárekák, homokbuczkák, sóprók. — A temetők disztelenek.

A hölgyek és urak ruházódása, viselkedése sem az, mit róluk a kontinensen hiszünk; egyszerűnek elég egyszerű ugyan, de izlésesnek éppen nem mondható, ezt a bajt is persze klimájukra toljuk. Ez a nép nem tud dalolni, muzsikálni.

Ezek a dolgok frappánsul állítják eléink a lélekszegénységet.

A londonit, ha elképzelem, úgy szenes, olajos kezűnek, munkától kérges tenyerűnek képzelem, ki izzadt homlokkal szalad a bankba, hogy keresményét elhelyezze, aztán fut tovább autón, omnibuszon, biciklin, földalattin, vagy gyalog az üzlet, a kereset (business) után.

E körül forog egész lelki világa. Ez az egész öröme. És ebben igazán nagy, — mert cél-tudatosan, terv szerint dolgozik.

Nem a hirtelen meggazdagodni vágyás sarkalja a londonit.

Ez a típus ott ritka.

Évek, évtizedek, sőt a jövő generáció munkája szükséges ahhoz, hogy egyes esetekben a biztos meggazdagodás teljesedésbe menjen.

Az egyes ember szorgalmas méhként gyűjtöget, az egész közösség pedig, a vezetésre hivatott kiválókkal élükön széles látókörrrel, egymást támogatva, vagy legalább is egymásnak ártani nem akarva, haladnak a vagyonosodás nagy célja felé. — A tudós, az író, a művész, a technikus, a politikus stb. csupán e célnak dolgozik.

És mindez különösen akkor jut eszembe, midőn itt e munkától nyüzsgő Dockokban vázolatok, vagy megfigyeléseimet jegyezgetem.

Hány évtized, hány évszázad munkája kellett ahhoz, hogy e kereskedelmi kikötők és víziutak (csatornák) létesüljenek?

Jóval Greenwich alatt kezdődnek a Temzéből kiinduló betonozott csatorna-hálózatok; vér-

edényei a nagy (7 millió lakosságú) metropolisnak, melyek azt össze-vissza hálózák és melyek a nagy kereskedelmi hajóknak utat nyújtanak a város szívében levő Dock-okba.

A londoni kikötő már a Temze torkolatánál (Sheppey szigeténél) kezdődik és a folyó mindkét partján (körülbelül 60 kilométernyi távolságon) a város közepéig a «London Bridge»-ig húzódik. Mindenütt óriási raktárak állnak a kereskedelem szolgálatában, hol adó- és vámmentesen megőriztetnek az áruk.

A tulajdonképeni városon kívül a legnagyobb tengeri forgalmat a (30 kilométernyi távolságban lévő) Tilbury Dock-ok bonyolítják le, bár nagyszámú óceánjáró hajó szalad be a város kellős közepén alkotott Dock-okba is.

Mik is ezek a Dock-ok?

Legkönnyebben úgy definiálhatom, ha példával élek és a pesti viszonyokra alkalmazom.

Tegyük föl például, hogy a Szabadság-tér helyét mélyen kiássuk, kibetonozzuk, ezzel a Dunát csatornával összekötjük, úgy, hogy hajóink oda kényelmesen ki- és bejuthatnak, bent pedig kisebb-nagyobb mőlők között kiköthetnek, rakományait pedig a körül álló óriási raktárakban és mérhetlen nagy pincékben el-

helyezhetik. — (Szolgáljon a rajz magyarázatul.)

Ilyen, sőt sokkal nagyobb Dock van a városban magában vagy 30 darab, mindenik a Temzével és nagyrészt egymással is össze van kötve.

Legnevezetesebbek a «London Docks», a «Comercial D.», a «West India Export and Import D.», az «East India Land I. D.», a «Viktoria D.», a «Royal Albert D.» stb.

Nagyrészüket részvénytársaságok alkották, de sokat az állam is építtetett.

Ha a forgalmas utcákról valamelyik Dock várkapu-szerű bejáratán átlépünk, azt gondoljuk, hogy tengerpartra jutottunk. Ott állunk a nagy víztömeg előtt, melynek horizontját a gőzhajók, a vitorlások és számtalan fűrgő csónakok végett nem láthatjuk. A kőfalas marton kisebb-nagyobb emelődaruk fűrgőn forognak, vagy komolyan hajolnak, pehelyként röpitve a levegőbe fél vagon nagyságú árukötegeket. Mindenütt ezer és ezer munkás sűrű-forog.

A földön, a raktárakban szerteszéjjel milliókat érő áru hever. Itt egy domb elefántcsont, amott emeletmagasságig fölrakott szőnyegek bálókban, oda tovább vagy 200 darab vadonatúj automobil sorakozik, várván, míg egy öreg daru beszállásolja őket az éppen Indiába induló hajóra.

Puff... no itt most nem mehetünk pár percig tovább. Egy óriási kátrányhordót el-ejtettek, az puffant szét és az átjárón kátrányt áll, most ott sűrögnek a munkások, mint a hangyák, ha a bolyba égő szivarvéget dobunk.

Tü-ü... Tü-ü... Tü-ü-ü... mélyen megrezdül a levegő és lassan, komolyan megindul egy óriási, fehérre, fényesre mázolt hajó. — Látszik, hogy jól van lakva. — A munkások, a matrózok itt is, ott is integetnek. Hová megy? Talán Ausztráliába!

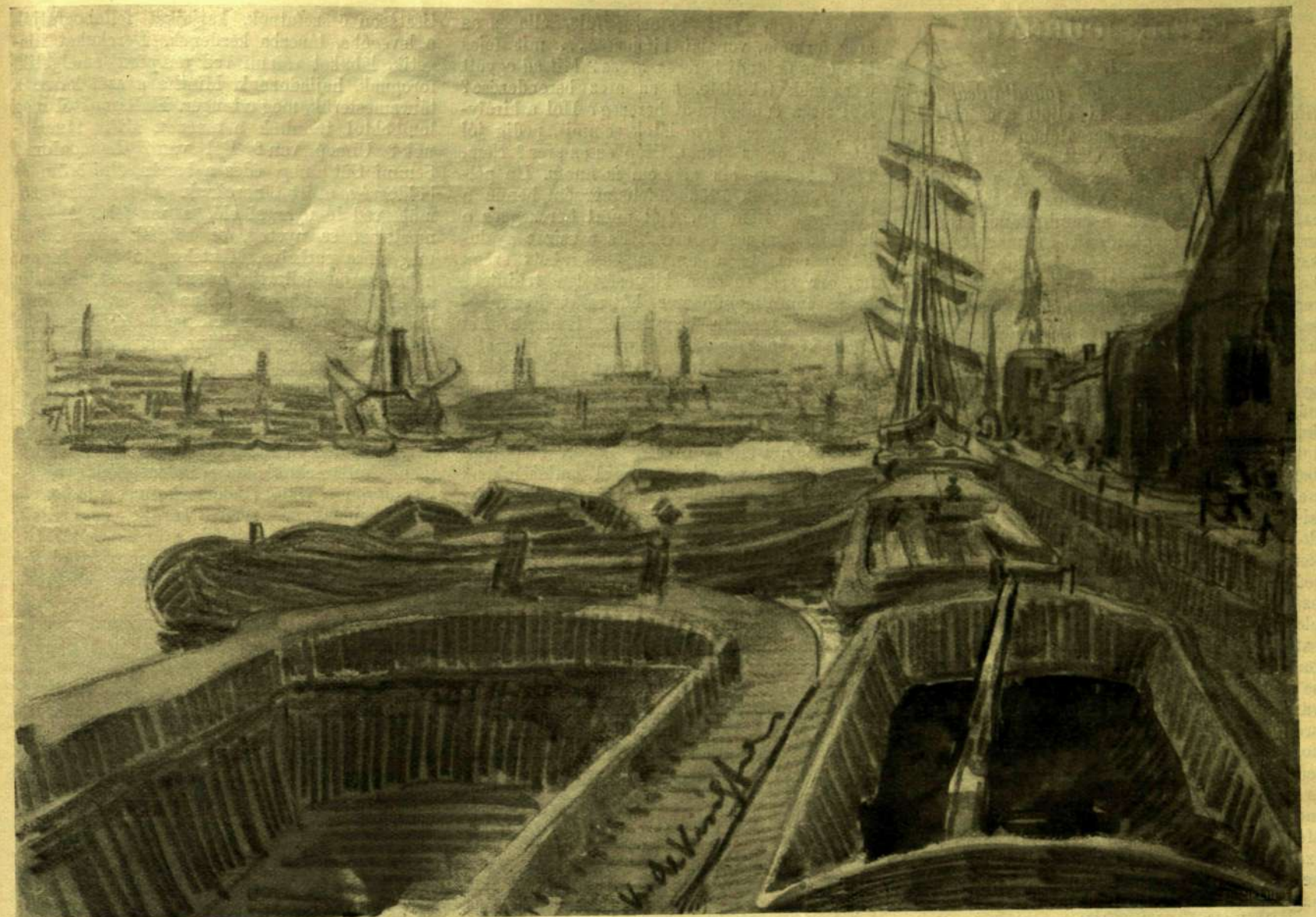
Itt a sarokban egy érdekes épületet pillantok meg. Az van az ajtajára írva: «To the kiln»... hát ez egy kemence, a hová a hatóság által elkobzott hamisítványok kerülnek, úgymint hamis arany, ezüst, dohány, thea stb. stb. És a kemence fűtőinek mindig akad dolguk, úgy, hogy a folyton füstölgő magas kéményt a nép «király pipájának» nevezte el.

Hogy némi fogalmunk legyen arról a mennyiségről és értékről, a melyet a londoni Dock-ok tartalmaznak, megjegyzem, hogy csupán a «London Docks»-ba, mely nem is a legnagyobb, 400 hajó jöhet be; az áruaktárak 260,000 tonna árut, a pinczéi 700,000 hektoliter bort, olajat stb. fogadhatnak be. — Naponta pedig 4—5000 munkás dolgozik csupán ebben az egy Dock-ban. Királyfalvi Károly.

AUSZTRÁLIAI GŐZHAJÓ.

Királyfalvi Károly rajza.

A KELETINDIÁBÓL JÖVŐ HAJÓK SZÁMÁRA VALÓ DOCK.

ÓRIÁSI EMELŐ-DARUK. (Fent a dockok helyszínrajza).

A LONDONI DOCK-OKRÓL. — Királyfalvi Károly rajza.

PATHÉ-JOURNAL.

I.

A cumberlandi herceg fogadtatása Berlinben. A herceg, a ki eljött a császár leányáért, megérkezik a kacsalábon forgó pályaudvaron. A pályaudvar előtt rendőrök sorfala, katonák, autók. Esik az eső. A pályaudvar csarnokából előjönnek: Vilmos császár, Vilmos császárné, a leányuk, a cumberlandi herceg meg egy pár magasrangú és magistermetű katonatiszt. Tisztelgés, nagy seb-lob, mindenki be az autókba, az autók eltűnnek. Egy nagy téren megállottak az autók, a császár, a császárné, a leány, a herceg meg a tiszték a tér közepén állanak, a téren négyzetben diszruhás katonaság. Esik az eső. Egy század diszgyalogság masírozik el a család előtt, a katonák németül lépnek; az egyik lábuk a másik derékszögét alkot. Sietnek, a császár szalutál, anya és leánya mosolyognak, a cumberlandi herceg szalutál. Aztán lovasok jönnek, hosszú dsidát emelnek, a dsida végén kis zászló reptek. Az első lovas egy nagy dobos ver, másik kettő kürtöl mellette, egyiket se hallani. A császár szalutál, anya és leánya mosolyognak, a cumberlandi herceg szalutál. Most másfajta lovasság jön... a gép elég közelről vette fel a családot, nézzük meg ezt a tündérmesébe való párt, a királyleányt meg a herceget. A királyleány egészen csinos, se nem kicsi, se nem nagy, talpig bundában van, a kalapja izléses. Mosolyog. Kedves az arcozókaja. Kedves, ifjú leányarc. Bájos. Rokonszenves. (Ez itt egy királyleány. Királyleány és németül beszél. A gyermekmesékben is így volt?) De igazán, egész csinos. És hogy mosolyog. Tetszik neki a defilálás. Boldog? Mellette áll a vőlegénye. A cumberlandi herceg. Herceg. Nézzük, míg a katonák mennek. Rendes férfitemet. A lába feje mintha nagyocská lenne. Nem baj, divat Németországban. Szalutál, nézi az előtte muló katonákat. Az arca... ugyebár nem a csizma a herceg és nem a köpeny és nem a sisak és nem a keztyű? Az arc a herceg, úgy-e? Az arca:

szeme, orra, szája, bajusza, füle, álla, s az arc formája, vonalai, kifejezése... mit fejez ki a cumberlandi herceg arca? Mit ad együtt a szemek tekintete, s az arc berendezése? Hol itt a cumberlandi herceg? Hol a királyleány hercege? Nem látok semmit, pedig jól látom az egész arcot. Szép ez az arc? Nem. Finom? Nem biz a, nem is finom. Ha például rendőrnök öltözne, felismerném benne a herceget? Nem én. Hát miért herceg ez a bántóan közönséges arc? Ez a szinte gyalultatlan arc, ez a durván összerakott szem, fül, orr, száj és ez a kifejezéstelen tekintet? Ez a semmitmondó arc, hát mit tud ez mondani egy császár leányának? Semmit. Azt mondja: én vagyok a cumberlandi herceg. És elég ennyi a császár leányának? Hirtelen áttűnik lelkem vásznán Lord Byron arczépe és Heine arczépe és Csokonai arczépe és Musset arczépe és Puskin arczépe és aztán elő arczok, ismerősök és a világon mellettem elment férfiak arczai futnak el emléken: arczok, a melyekben lélek, szív, érzékenység, gőg, szellem, bánat, értelem, szépség, nemeség, igények, álmok vannak lerajzolva. Kiválasztott, remekbe faragott előkelő arczok. És ez a rendőrnök a mozivásznán, a királyleány oldalán, ez a cumberlandi herceg. Tudja ő, mi az: királyleány? Mit gondol erről a szóról: szerelem? És mit gondol ezekről a dolgokról: ősz, tavasz, tenger, költészet, halál... Ott áll a császár és leánya között, mosolyog, szalutál. Diszruhás katonák vonulnak előtte, feléje fordult arccal, zászlók repkednek, kardok villognak, fanfarkok riadoznak, minden őt üdvözlö. — Ő a cumberlandi herceg. Miért?

II.

Élet Tahiti szigetén. Az erdőben banánt szednek a benszülöttek. Nők, férfiak, meztelen fekete testük, mint a kigyóé. A napsugár korszolják hátukon, mellükön, karjukon, lábuk szarján. Az erdő szélén vannak, a fák mögött a tenger vize. A banánt koszorúba rakják a vállukra. Mind teli lesz koszorúval, akkor a

tisztáson összefutnak, karjaikat fellobogtatják a levegőbe, táncba kezdenek. Derekat illetik, lábukat valami vad tempóra emelgetik, forognak, hajladoznak. Mintha a szél lenne a táncmesterük, meg a tenger. Hullámoktól meg lomboktól tanulták a táncot. Miért táncolnak? Ünnepe van? Bál van? Lakodalom? Semmi. Süt a nap, édes a banán, élni öröm és boldogság, azért táncolnak. A fák közül zömök, vad ló nyargal elő, a víz felé. A ló is meztelen, se nyereg, se kötőfék nincs rajta, meg sincs patkója. Meztelen fiú ül a lovon, a két karját feltartja, rázza a kezét. Mintha az első lovas kapott volna fel az első lóra. Be a tengerbe! A víz felcsap kétfelől, magába öleli a vad lovat. Utána még egy tucat meztelen lovas nyargal elő, csupa karsú fiú, mind belerugtatnak a vízbe, mennek úsztatni. A vízben leugranak a lovakról, beljebb szaladnak a tenger széléről, fel-felugranak, a hátukat odatartják az egymás után nyomuló széles hullámoknak, engedik magukat visszavisszatolni a víztől. Belémarkolnak a habokba, vizet csapkodnak egymás képébe, kacagnak, birkóznak, visszapattannak a lovak hátára... Istenem, de jó lenne innen a mozipályából beleugrani a vászonba, ott teremni köztük a vízben, az őserdőben, a banánszüeten. Megjeleni a boldogság szigetén, mint Gauguin, a festő. Gauguin... a vadak közt képeket festett, könyveket írt, gondolkodott, szenvedett, beteg volt, elpusztult. A művészet az őserdőben is boldogtalanság. Oh, mindent elfelejteni, vademberré szelidülni, nem gondolkodni, nem csinálni semmit, a nap melegét imádni s a tenger hűvösségét élvezni, a szelet hallgatni, dombot, felhőt nézni, banánt szedni és a koszorú alatt táncra kerekedni... Nem lehet?

III.

Nagy vasúti szerencsétlenség Ohio államban. A töltés mellett egy össze-vissza roncsolt mozdony hever... de már elfáradtam, bocsánatot kérek.

Szép Ernő.

ÚJ RUHÁK PÁRISBAN, AZ AUTEUILI LÓVERSENYEKEN.

A Tompa-utca és Ferenc-körút sarkán.

A szavazóhelyiség előtt.

Érkező szavazók.

Az ifjúság a politikában.

A FERENCZVÁROSI VÁLASZTÁS. — Jelfy Gyula fővételei.

1. Képviselők a villamos megállóhelynél. — 2. Huszárok az Országház téren. — 3. Bakák a képviselőház kapujában. — 4. Katonák ebédje.

A KÉPVESELŐHÁZ MÁRCZIUS 4-IKI ÜLÉSEKOR. — Jelfy Gyula fővételei.

A SZERELEM AZ ÉN BÜNÖM.

Francia regény. (Folytatás)

Elmosolyodtam és ők látva, hogy nyert ügyük van, karomba csimpaszkodnak és nonszokára hármában vonulunk át a kastély tornácra, hogy ünnepélyesen a parkba induljunk.

Dick beszél:

— Látja-e, fekete tündér, hogyan potyognak a falevelek? Gyorsan, gyorsan forognak, de tudja-e, hogy mért keringenek?

— Nem tudom, drágám.

— Hát azért, hogy megmondják a Jézuskának, hogy jöjjön ide Surrey grófságba, mert itt egy derék kis fiút talál...

— És egy jó kis leányt is — teszi hozzá Florrie.

— Oh! Flo, a kis fiú sokkal okosabb mint maga.

Flo felbiggyeszi az ajkát, de nem tiltakozik. Dick folytatja:

— Mondja fekete tündér, mit fog az idén hozni a Jézuska Dicknek és Flonak?

Persze tündér létemre ezt tudnom kellene. Úgy tettem, mintha kissé elgondolkoznék és tudtukon kívül kötelességet vállaltam magamra, mert azt ígértem, hogy Flónak egy szép francia babát, Dicknek pedig vasutat fog ajándékozni a Jézuska.

— Hip, hip, hurrah a Jézuska!

Mindketten ugrálni kezdenek, mintha megbolondultak volna. Aztán egy szép fasorba fordultunk be, hol egy keresztútra érve egy nap-sütött moha-dombra telepedem. Dick, a kedves kis ördög, mögém lopózik és átölve kis karjaival hátradönt a fűbe és megfulladásig ölelget. Küzködöm a kis kiállhatatlan bunczúttal, a ki öt éves korára máris ugyancsak izmos. A birkózásban kihúlnak hajtűm úgy, hogy a hajam szétbomlik.

— Dick adja ide fűsűmet!

— Fekete tündér, itt van pár sárga levél, meg egy pár kis virág nagy hajába, de a fűsű elveszett, elvitte egy madárka!

A csintalan gyerek két kézzel szórja az arany-sárga faleveleket. Valóságos záporként hullanak reám, míg fűsűmet keresem.

— Dick, maga haszontalan! Soha többé nem megyünk ki együtt.

— Oh, fekete tündérem — ne fenyegetőzzék. Lám! A kis, Dick, a ki szereti magát, Flóval együtt megkeresi a fűsűt.

Most már térdemen ülve ölel meg és csókra kínálja friss szájacskáját. Nem tudok ellenállni neki és nevetve adom neki csókjait.

Eppen itt tartottunk ebben a furcsa fűsű-ködesben, midőn szemközt velünk egy férfit pillantok meg, ki egy bokor mögül mosolyogva nézi a mi csókos csatánkat.

Zavartan felugrottam, hogy ily kusztalt hajjal lepett meg, de ekkor az ismeretlen közelebb jött és én megismertem — ugyan kit? útítarsamat a hajóról.

— Kisasszony örülök, hogy viszontláthatom.

— Uram, én...

— Bácsi, bácsi, Eddie bácsi, ismeri miss Nanát! Hurrá!

Dick és Flo kiabálva ugrálnak körül. Micsoda jelenet! Hajam kócos, tele van levelekkel s maga az új jövevény is zavarodott, hogy ily rendetlen állapotban talál a gyermekek rakoncátlankodásai között.

Kölesönösen megmagyarázzuk egymásnak, hogy mint kerültünk Addingtonba és örültünk a viszontlátásnak.

Nem is emlékszem már, miképpen történt, hogy egymás mellé ültünk a moha-padra, a megújásodott Dick az én ölemben, Florrie pedig az övébe telepedett.

Első sorban is megtudtam, hogy Eddie bácsi, lord Edward Stanley, ki a testőrségben szolgál, másodsorú fia Surrey hercegnek. Ő az a testvére Winnienek, ki Windsorban él, s a kirolyt annyit beszélt nekem. Tegnap jött meg, egy havi vakációra.

En is el akartam mondani, hogy ki vagyok, de ő már tudta, mert Winifred leveleiben már lefestett neki. Egy pillanatig sem kételkedett, hogy Christiane, testvére társalkodónője, volt a Viktoria utasa is, kinek nevét azonban akkor elfelejté.

Soká beszélgettünk a moha-padon ülve, a

kicsikék pedig most már békén játszadoztak körülöttünk. Lord Stanley megtalálta fűsűmet és én feltűztem hajam. Szerényen segít a leveleket kiszedni belőle. Kezdetben tiltakoztam ez ellen, mert nem skartam, hogy segítségemre legyen, de ő így kért:

— Engedje csak meg, kisasszony, mért tiltakozik e kis szíveség ellen? Oly becsületes hanggal mondta ezt, hogy rögtön megismertem azt a felfoghatatlan árnyalatot benne, mely lehetséges teszi Angliában a fiatal leányoknak, hogy fiatal emberekkel együtt mehessenek mindenfelé, még utazni is, a mi lehetetlen volna Franciaországban.

Fel le sétálgattunk a fasorokban, hol a nap sugarai az útra hosszú fénycsöveket vetettek, melyekben parányi porszemek gyémántokként csillogtak. A gyermekek futkározva, ugrándozva mellettünk, apró virágcsokrokat kötöttek nekünk, de oly rövid szárral, hogy nem volt lehetséges kézbe fogni. E közben úgy éreztem, mintha valaki védelmébe vett volna és az volt benyomásom, hogy életünk fájó pontjai közel hoznak egymáshoz minket, hiszen lord Stanleyt nem szorítták az anyja és szegény ivadéka dús gazdag szülőinek.

Mi sem jellemzi jobban az angol nép szellemét, mint ez a törvény, mely védi a vagyon és megőríti az egyént. A helyett, hogy a pénz megosztása, a családot űzi szét. Vajon nem brutális társadalmi egoizmus-e ez? Híres home-juk, melyre olyan büszkék, csak a legidősebb fiút illeti. Ki törődik a többiekkel? Szereshetnek ők is gyertya maguknak, ha tessék — és elmennek vagyonot szerezni Indiába.

Ezek az elméldések csak most, írás közben jutnak eszembe, mert reggel kettesben bizony eszünk ágában sem volt bölcsekedni. Szerencsén egy másik bukkanva túltettük magunkat a társadalmi élet kívánság tartózkodáson, valami bensőség költözött belénk, szívünk boldogan dobott, míg a széles utakat jártuk, melyekre az ősi fák lágyan hullatták sárgult leveleiket.

November 12.

Mily jó és ártatlan menedékkémé vált lord Stanley jelenléte! Lord Closeburn miatt nem nyugtalankodom többé. Midőn tegnap este a szalonban hozzám lépett, oly nyugodtan tudtam felelni kérdéseire, oly lélekjelenléttel, hogy magam is meglepődtem.

Ma reggel Winnie szobámba jött és magával hozta, a drága, második havi fizetésemet. Megkérdezett:

— Úgy-e megbocsát?

— Mért kér bocsánatot? Nem szégyenlem, hogy pénzt kell keresnem megélhetésemért. Örömmel veszem át szolgálataim jutalmát, mert tudom, hogy ön minden fizetésnél többet erő vonzalommal viseltetik hozzám. Viszont én nemcsak azért adtam oda éjjelen-nappalom, mert megfizetnek, hanem mert szeretem önt, mint szeretném kis hugomat, ki reászorult néjére.

Gyorsan írtam öreg Marinémnek, száz frankot küldtem neki, mint a múlt hónapban is. Ötven frankot Belloncle abbának küldtem, hogy tartsa rendben szeretteimnek sirját, melyet még élek, mindig friss virág fog borítani. Mélységes örömet érzek, hogy így költethem el pénzemem, melyet magam keresem, igen, én magam keresem.

November 13.

Ma reggel végeztem el azt, mit halottak napján nem lehetett, mert a beteg ladyhoz voltam lánczolja. Kimentem az addingtoni temetőbe és a legelhagyottabb sirra koszorút tettem. Imádkoztam, sirtam. Visszatérve a temetőből beléptem a kastély kápolnájába, hol a mise tömjén-füstje balszomossá tette még a levegőt. Üres volt a templom és én felmentem az orgonához. Elénekeltem Bizet csodálatos Agnus Dei-jét. Soká énekeltem és a midőn lementem a karzatról, nagy meglepetésemre lord Stanleyt találtam a küszöbön. Örültem, hogy nem dicsérte meg hangomat, mert mindketten túljártunk az anyagi életen. Együtt tértünk vissza a hallba. Ezt a reggelt kellemes emlékeim közé számíthattam volna, ha a lépésőn William Closeburnal nem találkozok. Irónikus köszöntése megromtotta kedvemet a nap hátralévő részére.

November 14.

Elkészültem az illatszeres párnával, melyet lady Guildfordnak szántam, hogy megháláljam vadászruhájával tett szíveségét. Nagyon jól sikerült ez a négyzetes boríték forma dollog, melybe belehímeztem a marquise czimerét. Beillatszerezve és négy sarkán fehér selyem szalagokkal díszítve igazán nagyon szép volt. A nemes lady zsebkendői jól fogják magukat érezni társaságában. Winnie is nagyon megcsodálta:

— Mikor hímezte?

— Esténként, legutóbb míg a nagyanyját ápoltam.

Nagyszerű! Minden ízében önre vall. Gladys zavarba fog jönni, mert őcska ruháját nem érdemelt ily művészi dolgot. Bizony, kár volt evvel a drága, régi csipkével is díszíteni.

Nem vallottam be, hogy ezzel kissé bosszút akarok állni. Munkám nagy csodálkozást keltett az egész családban, s azt hiszem, hogy a hölgyek közül legtöbben bosszankodtak is kissé láttára.

November 16.

Két napja már, hogy folyton vadászunk. Lord Standigate tegnapi elutazott, én pedig lord Stanley árnyékául szegődöm. Closeburn észre is veszi. Ma reggel, midőn a hallban utaink kereszteződtek, meg is kérdezett:

— Mért van kisasszony, mindig lord Stanleyvel?

— Mindenáron tudni kívánja?

— Mindenáron.

— Nos hát: hogy egyedül ne találkozzam önnel, hogy ne kerüljünk szemtől-szembe s ne adjak ismét alkalmat tiszteltelenkedéseire.

— Igazán! Csak ezért?

— Csak ezért, uram!

Köszöntöm és odébb állok.

Lord Stanley, Maud O'Reilly, s én egy kocsi-ban megyünk a vadászok találkozó helyére. Hideg van, orrunk kivörösödik, még Maud arisztokratikus orra is. Jegesen fúj a novemberi szél. Lord Stanley egy melancholikus Beethoven dalt fűtül. Mindhármán didergő nekibúsult arcot vágunk, a nagyvilági élet szórakozásai nem mindig valódi örömek. Sokszor bizony inkább csak robotnak illenek be.

November 17.

Box küzdelemről jövők, a kis erdei laktól. Ez az öklölvívás undok egy sport. Lord Surrey mellett ült és a szabályokat magyarázta.

Borzalmas nézni két ilyen erős, fűrge férfit, kitömött kezűfűkben, fehér zubbonyokba préselve, a mint nyugodt arczaal, hidegvérrel rémes ütéseket mérnek egymásra folytonosan farkasszemet nézve. Hallani az ütések tompa hangját, a padló kőgő dobogását, a boxolók lihegését, sőt néha vér is folyik. Még az a borogatás, melyet a szűnethen a küzdők fejére tesznek, még a bedörzsölések is, melyekkel a küzdőket a versenybírák felfrissítik, még ezek is mind csak barbárságnak látszanak.

Surrey hercegre suttyogva beszél hozzám:

— Oh, ez csak kis küzdelem, kedvesem. Látna csak egy nagy viadalt, az aztán az érdekes. Egy napon láttam, hogy az egyiknek a szemét is kivérték. Ez rémséges volt. Egy pár kitörtött fog ezért nem igen számít ilyenkor, de egy állkapocs! Az már valami. Oh, ez hatalmas játék!

Ládbőrös lettem. Czivilizált ember léteére szeretni tudja a játékok!

Lord Stanley lett a győztes, viszont ellenfelét alapos orrvérzéssel vezették el. A második szobából patikaszag áradt ki és megtöltötte a termet. Szívem dobogott és szemükbe szerettem volna kiáltani e népeknek, hogy vademberek.

Este, dinner után, Winnievel Mendelsohn-duókat adtunk elő. Aztán Lohengrinből kellett volna valamit énekelnem. Lapozgattam a partitúrában, midőn William Closeburn hozzám lépett.

Énekeljük ezt a duót: «Már elvész szavuk.» Miss O'Reilly kért fel erre.

— Akkor csak énekelje el, de vele együtt. Hallottam, a mint reggel is ezt gyakorolta.

— Nem vele, hanem önnel szeretném énekelni. Nem volna kedve hozzá?

— Nem, válaszoltam és felkeltem, hogy távozzak a pianótól, midőn lady Surrey is oda lépett:

— Ne keresse magát, kisasszony, az ének az egyedüli dolog, mely nem tud kifárasztani. Tudja, hogy csak a nagy szimfonikus zongora-

A székház

A főispán kíséretével bevonul a székház felavatására.

HAJDUVÁRMEGYE ÚJ SZÉKHÁZA DEBRECZENEN.

darabokat gyűlölöm, de az ének annál inkább gyönyörködtet. Rajta! énekeljem, kérem.

— Ez már parancs volt. Engednem kellett. Be kell vallanom, hogy noha kedvem ellenére engedelmessé lettem, jól sikerült az ének. Valami művész ember lehetett valaha őseim között, mert attól a pillanattól kezdve, hogy énekelni kezdek, ellenállhatatlan láz vesz rajtam erőt, mely mindenáron kényszerít, hogy szépen adjam elő a dalt. Most is, bár azt határoztam el magamban, hogy egykedvűen fogok énekelni, hiába! Mégis csak a szenvedély hangja szólt énekeimből, úgy hogy a hallgatóságból már az ének alatt is visszafojtott tetszőmoraj hallatszódott, mely többet ért nekem a befejezés tapsainál.

Milyen szép, meleg, telt, átható hangja van ennek a Closeburnnak! Nagy sikerünk volt. A társaság a zongora köré sereglett, körülzárt sőt tovább együtt kellett maradnom ellenségesemmel. Ő meg arra használta fel a helyzetet, hogy hozzám húzódjék, sőt, hogy hozzám simuljon. Halkan, míg egy praeludiumba kezdtem, oda-súgtam neki:

— Lépjén hátrább, mert különben felkelek és eltávozom!

— Imádóm! Nem érti?

Mégis e szavak után eléggé tisztos távolba húzódtam vissza, hogy zavartalanul tovább játsz-hassam.

Utálom ezt az embert!

A dalt befejezve felpattantam a zongora mellől és megsokkolt kuczkóba ültem lady Richmond közelébe. Alighogy leültem, lehellet simogatja vállam, hátra fordulok: lord Stanley támaszkodik mögöttem.

— Christiane kisasszony, kérdeznék öntől valamit.

— Mit?

— Rokonszenvesnek tartja William Closeburnt?

— Nem — ellenkezőleg!

— Igazán? Bámúlata ejt ezzel, mert mindeki bódítóan tartja.

— Még ha az volna is, annyira büszke rá, hogy épen ezért, sokszor célzál téveszti.

— Azt hiszem, hogy evvel kissé önhittnek akarja nevezni.

— Kisse! Nem kisse, de rémségesen az!

— Mert igazán szép férfi — no ne kételkedjen ezen, ön is szépnek találja, s az összes hölgyek érdekesnek tartják.

— Igaz, hogy érdekes, de sokszor bizony csak rossz értelemben véve, én pedig nem vagyok az összes hölgyek közé sorolható.

— Oh! ezt jól tudom, fekete tündér. Csak arra akartam figyelmeztetni, hogy kisse rossz-bírd ember. Miss Emily mondta nekem, hogy Closeburn mindenáron flirtolni akarja önrel.

— Köszönöm, lord Stanley, csakhogy a tündérek előtt nincs titok, én már tudtam ezt.

— Megvallotta önnek?

— Igen!

— Oh!

Fiatal védnököm elszomorodik és oly boszús arcot ölt, hogy nem tudom visszafojtani mosolyomat.

— Bocsásson meg, hogy dolgaiba avatkozom, de ez a Closeburn oly... ugyan megengedi, hogy megkérjem valamire?

— Meg!

— Helyes! Tehát akar ön nekem nagy örömet okozni?

— Árulja el már végre, mi ez az öröm?

— Esedezem, hogy vele együtt többé ne énekeljen duókat, kedves Néran kisasszony!

Mialatt beszél, idegesen babrálta nyakkendőjét, mely ki is oldódott. Mig elnéztem, megtetszett nekem jószág csunyaságában, mert bizony lord Stanley nem szép. Homloka túlságosan domború, orra kissé pisze, ajkai kissé duzzadtak és ez megrontja szép szemének és arca szép körvonalának összhangját. Magos, izmos, elegáns, szép fogú, keskeny finom keze van, a mi elárulja úri származását.

Egy kissé gonoszodva, azzal mulattam, hogy látva szégyenkező türelmetlenségét, megvárhoztattam ezekre a jó tanácsaira adott, válaszzommal. Türelmetlenül megelőzött:

— Megsértettem talán?

Mily tekintetet vetett reám!

— Nem, uram, nem sértett meg, mert ha édes anyja nem kívánja, nem is énekeltem volna Closeburnnal, kit már elutasítottam. Sőt örülök, mert eléggé érdeklődik irántam, hogy ily testvéri tanácsot adjon nekem. Ez csak eléggé nagyravágó szó az én szájból?

— Dehogy nagyravágó! Köszönöm, hogy kimondta. Oly boldog vagyok, hogy többet nem fog vele énekelni.

— Lord Stanley?

— Nem jól mondta: oly boldog...

— De igen nagyon boldog vagyok!

— Nem erről van szó: nem énekelni, hanem énekelni!

Egy hang szóalt meg hátunk mögött:

— Lám lám, milyen esinos tanára van ennek a testőrnék. Ha én volnék a tanítvány, lasan haladnék, hogy soká tanítson.

Lord Surrey volt, ki így folytatta:

— Hát mit fogsz adni Eddie Néran kisasszonynak az ily pompás leckeért? Zavartan vagy? Nos hát, híd meg falkavadászatainkra és válaszz ki számára egy megbízható lovat, mely továbbra is szolgálatára álljon. Meg fogja kedvelni ezt a sportot, sokkal mulatságosabb a lövöldözésnél.

Zavartan, de hálásan álltam fel, hogy köszönetet mondjak a hercegnek. Ez a meghívás családjával szemben, majdnem baráti viszonyra emel. Lady Richmond pedig meg tetézi:

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Üjgörog költészet. Vértessy Dezső egy kis antho-

lógia adott ki az újgörog nép költészetéből. Száz dal van benne, túlnyomó részben népdalok, csak kilenc van köztük műköltőktől való. A legtöbb az apró dal a könyvben, könnyed lírai hangulatok, a szerelem mindig és mindenütt egyforma hullámzásai, a hogy egyszerű, primitív lelkében tükröződnek. Erős szláv karakterük van, szakasztott olyanok, mint például a szerb népköltészet lírai termékei, még a hagyományos kifejezési formák is hasonlóak. Egy másik csapat a görög nép nemzeti küzdelmeinek, különösen a szabadságharcoknak emlékeit tartja tőben: buzditó, lelkes, hazafias énekek, egyes események, hősök balladák, mások megénekeltései. A harmadik csoportban elbeszélő versek vannak, köztük néhány igen szép és érdekes darab. A fordító, mint maga is bevallja, kissé szabadon fordított, nem ragaszkodott az eredetiek formájához, de ennél nagyobb baj az, hogy nem mindig biztos a verse, nem mindig találja el a kellő, jellemző szavakat s ezért néha egy-egy versnek a hatását elejti, különösen a lírai dalokban, a hol minden szónak a helye, a hangzása, a többiekkel való kapcsolata is fontos, mert ebből alakul ki a dal lelke, a hangulat. Ez azonban a kisebb rész, a legtöbb esetben sikerül visszaadni az eredetiekben annyit, a mennyit lehet: s meg tudja érezetni egy-egy dal szépségét. A fordító elég terjedelmes bevezetést is írt könyvé elé, a melyben részletesen jellemzi a görög népköltészet jellemét, egyes ágaát s kiemeli azokat a hasonlóságokat és párhuzamokat is, melyek egyes újgörog népies költemények és a magyar népköltészet vagy műköltészet egyes termékei között megállapíthatók.

Könyvek, képek, évek. Ez a sokat mondó cím egy fiatal író, Feleky Géza első könyvét jelenti. Tanulmányok vannak benne képművészeti, irodalmi, színházi tárgyakról. Cézzane hagyatékáról, Rippl Rónai József és Fényes Adolf művészetéről, Zuloagáról, a Lánchidről, néhány külföldi íróról, Seraphina Astafieváról, a hirvenes orosz táncosnőről, Reinhardtól stb. Feleky Géza úgy állítja be magát, mint kritikus. Érdeklődése elsősorban képművészeti, de kiterjed sok mindenféle másra is. Fiatal kora ellenére valóban meglepő mélységet árul el, rengeteg sokat olvasott, ugyanannyit látott, — azt a kevés évet, a mely első tanulmányaitól elválasztja, ugyancsak erős szellemi munkában töltötte. Ilyen fiatal íróval magától értetődik, hogy világlátása és módszere még nem forrott ki teljesen, még közvetlen hatása alatt áll tanulmányainak, a tanult dolgok nem forrottak bele szervesen gondolkodásába s ezért írásában is túlságosan előtérbe jutnak, néha szinte mesterségesen előtérbe rántottnak látszik egy-egy távolabbi vett asszociáció, melyet a gondolatmenet irányá nem indokol eléggé. Innen van az is, hogy néha félresiklik, egy-egy képet-kapcsolódás eltéríti eredeti irányából s általában bizonyos hajlama van a terjengősségre. Forrásban levő fiatallembérel mindez nem fontos, a fődolog az, hogy van sok érdekes és magvas mondani valója s érdekesen is tudja elmondani. Művészeket és műtárgyakat máris jól, figyelemre méltó szem-

létező képességgel tud jellemezni, van érzéke a jellemző vonások iránt. Ilyen fiatal írónál meg kellene említeni, hogy mennyire meg tudja tartani a distanziát azokról az emberekről és dolgokról, a melyeket tárgyal, nem merül el beléjük, nem ragadtatja el magát általuk, mindig nyugodtan mérlegelő ítélőre törekszik. A saját szavai, melyekben szemléltethetjük gyönyörködni tud, néha elragadják, szinte fontosabbnak tűnnek fel, mint a mit mondanak, de azért mindig világosan mondanak valamit. Könyve mindenestre értékes dolgoknak ígértet adja, sőt egy-két ígértet már be is vált.

Magyar hegedűkészítők. Ismeretes dolog, hogy a hegedűnek valóságos kultusza van, egyes nevezetesebb hegedűkészítők az amatőrök mint nagy művészeket emlegetnek, sőt egyes hegedűkészítők is olyasforma történetet és nimbusza van, mint akár a híres műtárgyaknak. Ezen a réven a hegedűkészítőknek valóságos irodalma is van, a mely tudományos módszerekkel tárgyalja az egyes országok és mesterek készítményeit, a hegedűkészítés nevezetesebb műveit és alakjait. A magyar hegedűkészítők az az irodalom nem igen emlékeztet meg s ez indította dr. Geyer Józsefet arra, hogy egy füzetben összeállítsa a régebbi és újabb magyar hegedűkészítőket. Nagyonbá XIX. századi mestereket sorol fel, de van köztük több régebbi is a felsorolásból kiderül, hogy ha nem is volt olyan világhírű hegedűkészítőnk, mint pl. Amati vagy Stradivari, ennek a szép és nemes mesterségnek nálunk is van valamelyes hagyománya.

Ungarische Rundschau. Heinrich Gusztáv folyóirata, mely a magyar tudományos és kulturális mozgalmakat igyekszik megismertetni a német tudós-világgal, most adta ki második évfolyamának első kötetét. Gróf Tisza István a választójogról ír benne, Berzeviczy Albert Szinyei-Merse Pál művészetéről s a többi cikkek és kisebb közlemények is kiváló tudósoknak művei történelmünk, irodalmunk, közgazdaságunk stb. nevezetesebb témáiról. A folyóiratot a Duncker és Humboldt kiadó cég adja ki Münchenben és Lipcsében.

A „Jó Pajtás”, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb, március 9-iki számába Benedek Elek és Endrődi Béla irtak verseket, Murai Károly elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja *Dörögő Dömötör* legújabb kalandjait, Gyula bácsi érdekes dolgokat mond el a diósgyőri vasgyárról, Garay Ákos szép képet rajzolt. Egy szép lengyel mese, *Zsiga bácsi mókája*, Rákosi Viktor regénye s a rejtvények, szerkesztői üzenetek

egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A *„Jó Pajtás”*-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

Új könyvek.

Anthologia az újkori görög nép költészetéből. Száz görög dal. Fordította, bevezetésekkel és jegyzetekkel ellátta Vörtesy Dezső. Budapest, Franklin-Társulat; ára 4 korona.

Könyvek, képek, évek. Irta Felek Gyéza. Budapest, a Nyugat kiadása; ára 4 korona.

A magyar hegedűkészítők. Irta dr. Geyer József. Budapest, Kiján Frigyes.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: PETHELY SÁNDOR jáki földbírtokos, 48-as honvéddadnagy, 91 éves korában. — CASALI LAJOS nyug. járásbíró, 48-as honvédtiszt, 87 éves korában Szatmárnémetin. — ZALATNI BENKE FERENCZ, 86 éves korában. — NÁDASI NÁDOR KÁLMÁN, 84 éves korában Helesfán. — DOBOSFY ALAJOS nyug. kuriai bíró, a Lipót-rend lovagkeresztje, 72 éves korában Gardone-ban. — PASZTORY SÁNDOR gyógyszerész városi bizottsági tag, 75 éves korában Szekesfehérváron. — CSITÁRY GYAMANETZ KÁLMÁN gyógyszerész, 76 éves korában Máramarosban. — KISS ANTAL földbírtokos, 67 éves korában Nyárádköszvényesen. — KÉZDI-SZENTLELEKI KOZMA VINCE nyug. posta- és táviró-felügyelő, 62 éves korában. — PUSZTA-EÖRSÖN HORLÓZ ARMIN uradalmi intéző, 54 éves korában. — ÉBERLING ANTAL lovag, az egykori Ádám és Éberling belvárosi nagykereskedő-cég főnöke Érsekújváron. — NOVOTNY SÁNDOR magánorvos, 90 éves korában Budapest. — FILLKOR JÓZSEF nyug. máv. főművezető, a koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosa. — FARKAS PÁL, ismert fővárosi cigányprímás, 40 éves korában. — IJÁB WODIANER JÁNOS, Wodianer Rudolf császári és királyi követ fia 16 éves korában Leysiben. — TÓTH MIKLÓS dr., 31 éves korában Budapest.

Özv. nagyjai TANTOSY SÁNDORNÉ, született Saly Julianna, 82 éves korában Szekesfehérváron. — Özv. TAMÁR ALAJOSNÉ, szül. ARAY Berta, 78 éves korában Kőrostarcsán. — Özv. BREZANÓCZY BÉLANÉ, szül. JANIK Karolina, 75 éves korában Budapest. — Özv. GUARI és felsőselestei GUARY ISTVÁNNÉ,

szül. simonyi és högyészai Högyész Mária, 74 éves korában Szekesfehérváron. — GÁLFALVI GÁLFY ERZSÉBET, 72 éves korában Budapest. — KONYAI KISS AMÁLIA, 62 éves korában Budapest. — AMSTER MÓRNÉ, szül. Weinberg Frida 41 éves korában Budapest. — KUNZ FERENCZ, szül. Salcher Anna, 53 éves korában. — DÉVAI SZÖLLŐSY OLGA Kolozsváron.

EGYVELEG.

* Az óriás emberek. A száz külön felüli ember nem normális, ezt állítja Pierre Marie, egy előkelő párisi orvos, a ki főleg azzal foglalkozik, hogy megállapítsa minő viszonyban áll az egészség és a szellemi képesség a testtel. Kutatásainak eredménye az, hogy az óriás emberek csak úgy tekintendők, mint a természet tévedései és rendkívüli ritkaság, hogy a nagy terméti ember egyáltalán kiváló elméjű is legyen. Pierre Marie úgy tapasztalta, hogy a természet a közepettermet szokta megalkodni legjobban szellemi kiválósággal, és a kicsiny terméteknek is inkább juttat ebből, mint a Herkuleseknek. A száz külön felüli férfiak közt (a csupán kövérek nem számítanak) szinte egyáltalán nem akad nagy intelligencia, míg az ötven külön aluliak közt annál több van. Az említett tudós arra a következtetésre jut, hogy semmi okunk nincs a nagy terméti emberek, mint különleges lényeket bámulni. Az ilyeneknek utódai sem kiválóak és a természet még a kicsiny terméteket is többre becsüli az emberi faj szempontjából.

Páris Institut De Beauté Budapest, Váci-utca 5. arcnevelő intézet

Arc, nyak, orr, kéz, kebel stb. ápolása tudományos, higiénikus alapon, a világhírű párisi intézet szakavatott kezelőinek személynél. — Mankure és haj-ápolási osztály. — Valódi francia ápoló-és szépség-szerek.

Bejárat Tűr István-utca 9. szám. Utasítás és árjegyzék kívánatra ingyen.

Nagy előnyöket nyújt a közvetlen férfi- és női szövet beszerzése a régi híres posztógyári cégnek Siegel-Imhof Brünneben, mely magánüzemének is a legújabb és mintagyűjteményét, ingyen és bérmentve küldi. — A különös jószág és olcsóság ezen szövetekről világír.

Az elegáns hölgy, ki tolettjeinek rafinériájával és testének egészséges szépségével minden tekintet

maga felé irányít, jól tudja, hogy tiszta, világos arczsínre és gondosan ápolott rózsás bőre, egyedül itta szépségének és eleganciájának. A napi fürdésnek és minden kéz és arczmosáshoz csak enyhe, ártalmatlan, valódi Steckenpferd-liliumszappant használ, mely oldólag hat a faggyúmirigyekre és a porosok munkáját elősegíti, tehát egy elegáns hölgy toletté-sztáláról nem hiányozhat.

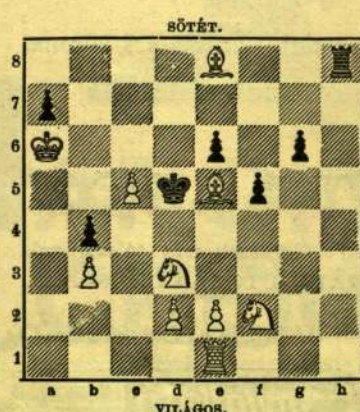
Jótekonyczélú magyar állami sorsjáték. Ös. és királyi Felségének legelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottó-jóvedéki igazgatóság minden másfél évben jótekonyczélú állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótekonyczélúakra fordítja. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán, a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXX-ik jótekonyczélú állami sorsjáték támogatására. A húzást visszavonhatatlanul f. é. május hó 15-én a lottó-jóvedéki igazgatóság (Budapest, IX. Vámpalota) tartja meg. Az említett igazgatóságnak kívánatra bárkinek díjtalanul és portamentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét.

Hölgyek öröme. A világhírű japán Neppon-poudert és erme a legtekélyesebb szépségápolók. Pár nap alatt a legrosszabb teint is hamvas rózsássá varázsolja. — „Neppon” a női szépség titka!

Ne ültessen senki szőlőt, mielőtt „Miltepel” Nagyöcs, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kér.

SAKKJÁTÉK.

2839. számú feladvány Herland S.-től Bukarest.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

Steckenpferd liliumszappan

elérhetetlen hatású szappán eltávolítására és nélkülözhetetlen az arcz és bőrápolásra, mit számtalan elismeréssel bizonyítottunk. Gyógyárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillért kapható. Szintúgy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

Lohr Mária (Kronfusz)

Gyár és főüzlet: VIII. Belső-ú. 85. A főváros első és legrégibb csipkefőztető, vegyértéztető és kelmefestő gyári intézete. Fiók: II. Fő-utca 27. IV. Belső-ú. 6. V. Kossuth-utca 14. V. Haros-ú. 4. VI. Teréz-körút 39. VII. Andrássy-út 16. VIII. József-körút 2.

Szerkesztői üzenetek.

A segédantó. Csak a dilettáns mértéket üti meg, olvasmányok visszhangja, nem igazi írói mű.

Szabó Ferkó. Az érzés megvesztegetően szép, gratulálhatunk az iskolának, a melynek ilyen tanítója van. Sajnos, hogy a vers kidolgozása nem üti meg a mértéket.

Holdfogyatkozás. Jóravaló amatőr-munka, a mely szűkebb körben tetszést is arathatna, de nekünk ennél többet is kell kívánnunk: eredeti költői szellemet, művészi technikát, a mi pedig nincs a versben.

K. I. Nagyszeben. A könyvre nem emlékszünk, hogy a kezünkbe került volna.

Reminiscenciák. Vallomás. Jó középserű versek, ismert költői hangoknak elég ügyes utánzatai, — ez azonban nem elég az üdvösségre.

Templomban. Temetőben. Ezekre sem mondhatunk mást, mint a minap.

KÉPTALÁNY.

A „Vasárnapi Ujság” 6-ik számában megjelent képtalány megfejtése: A szívét megtörni lehet, de legyőzni nem.

Felolós szerkesztő: Holtsy Pál.

Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármegye-ú. 11.

Kiadó-hivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

KULTURA ÉS TUDOMÁNY

A Franklin-Társulat új vállalata.

Széchenyi eszmévilága. Első kötet. Gaal Jenő, Beöthy Zolt, Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai. Ára K 1-60.

A legkiválóbb magyar Széchenyi ismerők tanulmányai, melyek együttesen teljes képet adnak majd szellemi és erkölcsi világának s valóságos megvalósulási igától érdekes alakját. Három kötetre van tervezve.

A szikratáviró. A Slaby tanárnak a német császár előtt tartott felolvasásai után átdolgozta Kreutzer Géza mérnök. Ára K 1-20.

A jelenkor egyik legnevezetesebb találmányának szemléletes ismertetése, a szakember biztos tudásával és a népszerű író világossággal, úgy hogy minden laikus élvezettel és tanulsággal olvashatja.

A természettudomány fejlődésének története. Két kötet. Irta Wilhelm Bölsche, fordította Schöpflin Aladár. Ára K 2-40.

Morgalmas rajza annak a küzdelemnek, melyet az ember a természet megismeréséért vív évezredek óta. Nem száraz tudománytörténet, hanem eleven képe annak a folytonos erőfeszítésnek, melyvel az ember világlátását mélyíteni igyekszik.

Kant-Breviárium. Kant világnézete és életfelfogása. A művelt ember számára Kant irataiból összeállította dr. Gross Féliz, fordította dr. Polgar Gyula. Ára K 1-60.

Kant világnézete saját szavaival jellemző könyv, művelői készült gyűjtemény, mely minden ismeretnél jobban érteki meg a nagy filozófust.

Az emberiség jövője. Irta Heinrich Lhotzky, ford. Schöpflin Aladár. Ára K 1-20.

Filantás a jövőbe, a mai szellemi élet mozgató erőiből való filozófiai következtetés útján. Hittel és lendülettel telj meggyőződés a megértés, a gondolat szabadság és a magasabb erkölcsi állapotnak, mely az emberiségre vár.

A vagyon tudománya. Irta J. A. Hobson, ford. dr. Sidó Z. Ára K 2-40. A közgazdasági élet tényezőinek fejlődésükben és összefüggésükben való ismeretése, nemcsak népszerű közgazdaságtan, hanem egyáltalán bevezetés a közgazdasági gondolkodásba.

A szociológia vázlata. Irta G. Palante, fordította dr. Mikes Lajos. Ára K 1-60.

Rövid, szabatos és világos összefoglalása a szociológia mai módszerének és eredményeinek megbízható és kellemes tájékoztató abban a tudományban, mely ma leginkább foglalkoztatja a gondolkodó emberek elméjét.

A Kultura és Tudomány kötetei csinos vászonkötésben vannak.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Schweizer's Selymet házhoz!

Kérjen mintákat tavaszi és őszi újdonságokból ruhákra és blúzokra: Voile, Foulard, Messaline, Crepe de Chine, Eolienne, Mousseline 120 cm széles méterenként K 1.20-tól méterenként, fekete, fehér, egyzsinórú és mintázott, valamint Himzett blúzok és uhák batist, gyapjú, vászonból és selyemből.

Csakis garantált szolid selyemzöveket adunk el közvetlen magánosoknak bér- és vámmentesen házhoz szállítva. (Dupla levélpostán).

Schweizer & Co., Luzern U 24
Selyemzövet-kivétel. (Svájcz) Kir. udv. szállítók

PALMA

Legrégibb és legtekélyesebb **ARCZÁPOLÓ, SZEPLŐ- ÉS MÁJFOLT ELTÁVOLÍTÓ SZER** AZ ESZÉKI ARCZENOCOS ÉS SZAPPAN.

J. C. DIENES SALVATOR
GYÓGYTÁRABÓL, ESZEKEN.

Josef Winkler & Söhne
bőrönd-táskák és bőr-áru specialiták
Wien, V.I. Himmelstorg. 7.

Előkelő! Tartós!
Verseny nélküli árak! Katalógus ingyen és bérmentve. Azonnali szállítás

+ SOVÁNSÁG. +

Sz.p. felt. testidomokat nyírtat a törv. védett, lelelti **BÜSTERIA** eróporunk által, mely arany éremmel kitüntetett, 11. száz 6-8 hét alatt egész 30 fontig. Szigorúan szolid, nem amitt. Számos köszönetnyilvánítás. Dobos használt utasítással 2-75 K. A pénz postai-utalványon beküldése, vagy utánvét mellett, portó külön. — Biskórt szedő. Dr. Franz Schuster & Co. Berlin 124. Königs-terstrasse 85. Fővárt és esküdtök Török József Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. sz.

Nemes ürgördülő kanárijaim

Wienben nyírtat az I. győztes érmét, az orosz kulturális díszoklevélét, **Breszt** a nagy aranyérmét. Ajánlok kiállítás és prima énekeseket, példányát 10.—, 12.—, 16.—, 20.—, 30.— és 60.— K-jával. Erőteljes, jól etethető tenyésztőstények K 3.—, 5.—, 8.— példányonként **SIMON KÁROLY**, nagytenyésztő **Aussig** a d. Elbe. Árjegyzék ingy. s bérment.

A szépség gazdagság. A szépség hatalom.

Ez a legnagyobb kincs csak Mme Rosa Schaffer által feltalált szépségápoló cikkek által érhető el

Poudre ravissante, az arcbőrt vakítón fehéret, anyajegyet eltüntet, ráncokat elsimít és minden hölgy arczát fiatalsá teszi. Ez az egyedüli puder, melynek használatát után megismarodhatunk anélkül, hogy a szendzezős hatás eltűnjék. K 5.— és K 3.—

Crème ravissante, évtizedekkel fiatalít K 3.—

Eau ravissante a kebel petyhüdt-ségét megakadályozza, erősíti és a legkínzóbb toalett-víz. K 6.—

Rhodopis minden sápadt arcnak tartós hamvas rózsaszínt kölcsönöz. K 3.—

Savon ravissante a világ legjobb tisztító szappana, feloldó hatású. K 2-40 és K 1-60

Bőrillatszappan a környezetre ellenálló, darabonként 70 fillér, 1 katon 3 darab. K 2.—

Eau de Cologne utóérhetetlen hatású 2 K és felebb.

All-kötő a dupla áll képződését megakadályozza. K 4.—

Homlok-kötő sima homlok eléréséhez. K 3.—

Rosa Schaffer, Wien

Szétküldés a pénz előzetes beküldése ellenében. A Chemiko finiko Palermo tiszteletbeli tagja A Szt. Péter-rend hölgypatronesse a becsületkeresztrel. Szerb kir. udv. szállító. **Visszatérő** szétküldésnek magas rabatt! Főraktár Magyarors. részére Török József gyógyszerár, Budapest Király-utca 12, azonkívül kapható minden gyógyszertárban, illatszerekkereskedésben és drogeriákban.

Királygyöngy ára K 2.—

Crème rosin a kéznek márvány-finomságot kölcsönöz. K 3.—

Konoor, ősz hajnak visszaadja a fiatal, kori színt (szőke, barna, sötétbarna, fekete) kis doboz 3 K, nagy 10 K.

Kernol a hajnak pompás fényt kölcsönöz. K 5.—

Hajerősítő megakadályozza a haj kihullását és ösztönözteti. Kopasz helyen a haj növekedését előmozdítja. K 3.—

Haj ellenség minden kellemetlen haját azonnal biztosan eltávolít. K 3.—

Rosa Schaffer féle kedvenc ibolya pompás erdei ibolya-illat. K 6.— és K 4.—

Frostalin, fagyolt megóv, vörös orr, és megfagyott helyek egészségesek lesznek. K 1.— és K 2.—

Lerakat és szétküldési telep: XIX/2. Hammerschmidt-gasse 18.

A VÉR AZ ÉLET.

Egészséges vér

nemcsak a testre hat, amennyiben kellemes külszint, teltséget és bájakat idéz elő, de hat a lélekre is, amennyiben az embert vidorá, jókedvűvé és tisztán gondolkodóvá teszi.

A vér a forrás, amely által az egész test felépítettik és amely által testi és lelki erőnk elériük. Egy ember sem lehet egészséges, ha vére egészségtelen állapotban van és a szükséges elemek abból hiányoznak.

Egészségtelen vér

és vérhiány egyenes okai a lelki és testi gyengeségek, szívdobogás, idegesség, fejfájás, kiütés, daganat, altesti baj, rossz emésztés, székrekedés, tüdőbetegség és sápkór.

Tiszta élénk szem, rózsás arcz, ruganyos járás, élet és lelki élénkség helyett bágyadtak a szemek, az arczsín fakó, a járás vontatott, melancholikus, hypochondriássá lesz — mindezek a közeli felbomlás jelei.

A gyógyszerkincs végül a Leciferrinben egy gyógyszer nyert, mely a vért gyarapítja, mint azt egy készítmény sem képes és rövid idő alatt új életerőt és lelki élénkséget idéz elő.

Leciferrin rövid használata után az étvágy és emésztés emelkedik, a székletét szabályozza, szívdobogás, fáradtság és gyöngeség megszűnik. Az ajkak és arcz friss és egészséges külszint nyernek.

Lábbadozóknál, kik hosszabb betegségek és vérzések által legyöngyültek, a Leciferrin elsőrangú erősítő szer.

Tanárok és orvosok véleményezték és sok ezer gyógyult dicséri.

Vásárlásnál ügyelni kell a Leciferrin névre. Ára 4 korona. Gyógyszertárakban kapható. Ffraktír: Török József, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. szám.

NEPPON

POUDER CRÈME

Amerika és Európa modern hölgyei csak ezen arczápoló szereket használják.

Halása csodás. Krém ára 1 kor. 50 fillér.

A modern tudomány vivmánya! Artalmatlan anyagokból készül.

Japán eljárás szerint. Puder ára 2 korona.

ÁPOL!! **** SZÉPÍT!! **** FIATALIT!!

Az arcabőr pár nap alatt lehetőszerű átnemzését kap, az arczánczok megszűnnek, a tein tisztátalansága eltűnnek. Minden eddigi készítménytől társzárnyal.

FÓRAKTÁR: TÖRÖK JÓZSEF GYOGYSZERTÁRA, BUDAPEST, VI. KERULET, KIRÁLY-UTOZA 12. SZÁM.

WIKTORIN
VEZETÉK NÉLKÜLI

LÁMPA

100 gyertyafény erőse, óránkénti világításra 3—5 áll-
lérebe kerül, nincs kandóca, bárhova vihető s semmi
körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás
megtekinthető, minden vételkötelezettség nélkül

WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest,
VIII., kertület, Baross-utca 1. szám.
Arjegyzeik ingyen és bérmentve.

[illegible]

+ Csak hölgyeket érdeklí! +

**ELSŐ MAGYAR NŐI EGÉSZSÉGÜGYI
ÉS TESTÁPOLÁSI CZIKKEK SZAKÜZLETE.**

KELETI I. Bpest, IV., Korona-
herceg-u. 13/15-16.
(Dr. Szapary-uvar).

A czög saját gyártmányu és külföldi különlegeségi: Hasztók az összes női testi bántalmak ellen. Eredet párfi-fű és mellitartó épterméket növények, valamint kiegyenlítőfűzök ferde növények számaru. Cs. és kir. szab. érvényűek. Egyenestartók. Nygyszau habváltók! Gumiharinyak. A legkiválóbb francia és amerikai női övzer különlegeségei! „Auto Vaginit Spray” Uj! „Irregular” cik, bidek, valamint az összes betegségek cikkek. — Csak szakavatott női kiszolgálás. — Mérsékelt és polgári árak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Vadászterületet

keresek Budapesttől 2—3 órányira, bő apróvad-állomány-nal. Csakis igen jó terület jöhet számításba. — Esetleg oly földbirtokost vagy bérlőt keresek, ki nekem a vadászati jogot bérbe adná, vagy jelenlegi vadászat-bíróval társulok. Közvetítőket díjaztatnak. Cím: a „Néplap” kiadóhivatalának B. E. úr részére Budapest, Egyetem-utca 4.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyer.	30,000 K készp.
1 „	20,000 „
1 „	10,000 „
1 „	5,000 „ stb.

Sorejregek (ősszag) előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottóirovérdéki igazgatóságnál Budapesten (Vászpala) portamentesen kúlnetek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-
adó, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletében és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

reménye van, melyeknek ös-
zes értéke 475,000 koro-
nára fog készpénzben.

Húzás visszavonhatatlanul 1913 május 15.

Egy sorsjegy ára 4 kor.

A'm kir. lottóirovérdéki igazgatóságnál

Redőnyös és lapos íróasztalok
 Írásszekrények. Kártyanyilvántartás.
 ✱ Teljes intézeti berendezések. ✱
Hirsch és Társa. Budapest,
 Telefon 86-27.

„Regna“ a Jelenkor leg-
tökéletesebb
Országszerte díjmentes bemutatás.
Pénz, könyv, okmánysekreányek
Elsőrendű minőség. - Szolid árak.
V. Alkotmány-utca 19. sz.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.	
Egy szelvény	{ 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	{ 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	{ 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	{ 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	{ 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szálszállítási árak. Óriási választék. Mintaház kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljes árában.

MARGIT-
CRÉME

Margit-szappan
70 fillér.

Margit-szappan
70 fillér.

Margit - puder
1 K 20 fill.

a főrangú hölgyek kedvenc szülői szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatással rendelkező összejáratásban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-éremet utanozzák és hamisítják, tessék eredeti védjegyre lezárt dobozt elfogni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felősséget. A Margit-érem ártalmatlan, zsírtalan vegyítés készítmény, a mely a köldökön ártalmatlan feltűnést keltett. **Az a 1. kor**

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.
Kapható minden gyógyszerárban, illatszert- és drogua-füzletben.

Minimax

a legjobb és legbiztosabb kézi tűzoltókészülék, melynek egy lakásból sem szabadna hiányoznia. Bizonyítványok igazolják, hogy 4 milliót vagyonban és 25 emberéletet mentett meg a tűzpusztulástól.

Ára felszerelve 66 K.

Felvilágosítást szívesen ad:

Magyar Minimax Részv.-Társ.

Budapest, Rózsa-u. 85. Telefon 37-31.

SZŐLŐOLTVÁNY
 VALAMINT AMERIKAI ÉS EUROPÁI
 SÍMA ÉS GYÖKERES
SZŐLŐVESSZŐ
 KERÜL TELEPÜNKRŐL NAGY MENYISÉGBEN
 OLCSÓ ÁRAK MELLETT ELADÁSRA ÁRLAPOT
 NYOMTATUNK
BADACSONYVIDÉKI SZŐLŐTELEP
 KEZELŐSÉGE
TAPOLCZA, (ZALA M.)

VÉGRE MEGTALÁLTAM!

A HÖLGYEK IGAZ ÖRÖMÉT

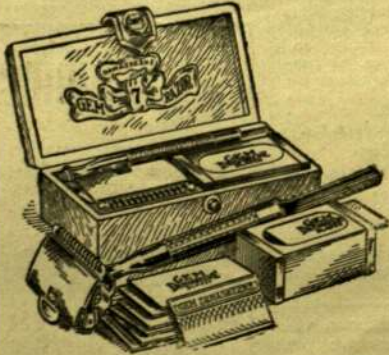
EGY

CSALÁDI DOBOZ FEDÁK CIPŐKRÉM

CSAK 60 FILLÉR

A LEGNAGYOBB HÁZTARTÁSBAN IS EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ.

MARKT & Co.
NEWYORK
HAMBURG
Lange Mühren 9.
WIEN VI.
Windmühlg. 6.

Ön is egyedül kíván
borotválkozni, s nem tudja,
hogy a sokféle készülék közül
melyiket válassza.

Ne vegyen mást, csak egy

amerikai **Gem-biztonsági**
borotváló-készüléket

valódi **damaszkuszi pengékkel** s biztosítjuk, hogy
meg lesz elégedve.

Tíz koronáért minden szakmabeli üzletben megrendelhető.

kapható minden kivételben.
Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert
udvari szállító, es. és kir. szab. gyára által, Buda-
pesten, IV., Haris-bazár 12. — Árjegyzék kívánnra.
Övünk a t. cz. közönséget Schöberl-ágyunk kivételten utánzatol.